

II. Lærere og andre videnskabelige Tjenestemænd samt Censorer.

a. Afgang og Udnævnelser m. v.

Oversigt for Aaret 1936—37.

Det teologiske Fakultet.

Biskop over Haderslev Stift, fhv. Professor i Teologi med Kirke- og Dogmehistorie som Hovedfag, Dr. theol. O. V. Ammundsen afgik ved Døden den 1. December 1936. Han var Universitetslærer fra 1901 til 1923.

Under 6. Januar 1937 blev Dr. theol. Hans Harald Koch udnævnt til Professor i Teologi med Kirke- og Dogmehistorie, særlig Nordens Kirkehistorie som Hovedfag ved Universitetet fra den 1. Januar 1937 at regne, se nedenfor Side 75.

Under 1. April 1937 beskikkede Ministeriet efternævnte som faste Censorer ved den teologiske Embedseksamen for Treaaret 1. April 1937—31. Marts 1940: Provst, Dr. theol. S. A. Becker, Forstander, Dr. theol. L. Koch, Domprovst, Dr. phil. C. Scharling, Stiftsprovst, Dr. theol. P. Brodersen og kgl. Konfessionarius, Provst, Dr. theol. M. Neiiendam. Provst, Dr. theol. S. A. Becker beskikkedes tillige som Formand for Censorerne (J. Nr. 83 d/37).

Under 11. Januar 1937 meddelte Ministeriet Professor, Dr. theol. H. Mosbech Fritagelse for at holde Forelæsninger i Februar og en Del af Marts 1937 af Hensyn til en Rejse til Island dels for efter Indbydelse at holde Forelæsninger ved Universitetet i Reykjavik, dels for at medvirke ved Bedømmelsen af Ansøgere til et Docentur i Teologi ved nævnte Universitet (J. Nr. 3 m/36).

Under 9. Juni 1937 meddelte Ministeriet Docent, Dr. theol. Fleming Hvidberg Fritagelse for at holde Forelæsninger i Efterårssemesteret 1937 af Hensyn til videnskabeligt Arbejde (J. Nr. 3 g/37).

Det rets- og statsvidenskabelige Fakultet.

Fhv. Professor i Statsvidenskab, Dr. polit. Harald Westergaard afgik ved Døden den 13. December 1936. Han var Universitetslærer fra 1883 til 1924.

Fhv. Professor i Retsvidenskab, Dr. jur. Viggo Bentzon afgik ved Døden den 4. April 1937. Han var Universitetslærer fra 1891 til 1930.

Under 3. Marts 1937 blev Cand. jur. Stig Iuul beskikket som Lektor i Retsvidenskab ved Universitetet for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. Februar 1937 at regne, se nedenfor Side 78.

Under 5. April 1937 blev Cand. polit. Hans Winding Pedersen beskikket som Lektor i Nationaløkonomi ved Universitetet for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. April 1937 at regne, se nedenfor Side 78.

Under 9. Oktober 1936 fritog Ministeriet Direktør for Statsanstalten for Livsforsikring, Dr. phil. Lars Iversen for Hvervet som Censor ved Eksamen i Forsikringsvidenskab og Statistik og beskikkede den hidtilværende Censorsuppleant ved nævnte Eksamen, Underdirektør Kaj Christensen til Censor og Formanden for Forsikringsraadet Sigurd Kristensen til Censorsuppleant, begge for Tiden indtil 31. Marts 1937 (J. Nr. 83 h/36).

Under 30. November 1936 fritog Ministeriet Beregner N. P. Bertelsen for Hvervet som Censor ved Eksamen i Forsikringsvidenskab og Statistik og beskikkede den hidtilværende Censorsuppleant, Formand for Forsikringsraadet Sigurd Kristensen til Censor og Aktuar William Simonsen til Censorsuppleant, begge for Tiden indtil 31. Marts 1937 (83 k/36).

Under 19. Marts 1937 genbeskikkede Ministeriet ovennævnte Censorer og Censorsuppleant for Treaaret 1. April 1937—31. Marts 1940, saaledes at de paagældende skulde udføre Censuren i Interpolationsregning og Iagttagelseslære samt Rentesberegning ved Eksamens 1. Del og i Forsikringsmatematik ved Eksamens 2. Del (J. Nr. 83 b/37).

Under 6. November 1936 fritog Ministeriet Højesteretspræsident Troels G. Jørgensen for Hvervet som Censor ved de juridiske Eksaminer og beskikkede Højesteretsdommer C. V. Bohn-Rasmussen som Censor for Resten af Treaaret 1. April 1934 til 31. Marts 1937 (J. Nr. 83 i/36).

Under 5. Marts 1937 genbeskikkede Ministeriet efternævnte som Censorer ved de juridiske Eksaminer for Treaaret 1. April 1937—31. Marts 1940: Landsdommer Chr. Bærentsen, Retspræsident Sv. Rytter, Landsdommer Poul Hansen, Højesteretsdommer C. V. Bohn-Rasmussen, forhv. Professor, Dr. jur. Viggo Bentzon, Landsdommer Troels Hoff, Dommer Gustav Heide-Jørgensen og Højesteretsdommer Jul. Møller, den sidstnævnte tillige som Formand for Censorerne (J. Nr. 83 a/37).

Under 24. Marts 1937 beskikkede Ministeriet Departementschef Adolph Jensen, Direktør i Bikuben Jens Toftegaard og Inspektør i Banktilsynet Holger Koed som Censorer ved den statsvidenskabelige Eksamen for Treaaret 1. April 1937—31. Marts 1940, Departementschef Adolph Jensen tillige som Formand for Censorerne; desuden bemyndigede Ministeriet Censorformanden til i Tilfælde af Forfald blandt Censorerne at rette Henvendelse til Nationalbankdirektør C. V. Bramsnæs og Departementschef J. C. H. Dalhoff angaaende Deltagelse i Censuren (J. Nr. 83 c/37).

Under 14. April 1937 genbeskikkede Ministeriet autoriseret Revisor J. P. Strobel som Censor ved Prøven i Bogholderi for de juridiske og statsvidenskabelige Studerende for Treaaret 1. April 1937—31. Marts 1940 (J. Nr. 83 f/37).

Under 7. Maj 1937 beskikkede Ministeriet forhv. Professor, Dr. jur. Knud Berlin som Censor ved de juridiske Eksaminer for Treaaret 1. April 1937—31. Marts 1940 (J. Nr. 83 g/37).

Under 11. Januar 1937 meddelte Ministeriet Professor, Dr. jur. Kr. Sindballe Fritagelse for at holde Forelæsninger i Foraarssemestret 1937 af Hensyn til Arbejde med Fremstilling af den danske Søret (J. Nr. 3 o/36).

Under 11. Januar 1937 meddelte Ministeriet Professor, Dr. polit. F. Zeuthen Fritagelse for at holde Forelæsninger i Foraarssemestret 1937 af Hensyn til Udarbejdelse af en Lærebog i Socialpolitik (J. Nr. 3 k/36).

Under 2. Juli 1937 meddelte Ministeriet Professor, Dr. jur. O. A. Borum Fritagelse for at holde Forelæsninger i Efteraarssemestret 1937 dels af Hensyn til sit Arbejde som Formand i den den 13. Maj 1936 nedsatte Arveretskommission, dels af Hensyn til Afslutningen af sin Familieret (J. Nr. 3 i/37).

Stud. jur. Egon Drostbys Ansættelse som Assistent ved det juridiske Laboratorium forlængedes med 1 Aar fra den 1. April 1937 (J. Nr. 262/37).

Cand. polit. Thorkil Kristensens Ansættelse som Assistent ved det økonomisk-statistiske Laboratorium forlængedes med 1 Aar fra den 1. Februar 1937 (J. Nr. 155 a/37).

Det lægevidenskabelige Fakultet.

Forhv. Professor i Fysiologi, Dr. med. V. Henriques afgik ved Døden den 4. December 1936. Han var Universitetslærer fra 1911 til 1934.

Professor i Psykiatri, Dr. med. August Wimmer afgik ved Døden den 19. Maj 1937. Han var Universitetslærer fra 1919 til sin Død.

Ved kgl. Resolution af 20. August 1936 godkendtes, at Professor i intern Medicin, Dr. med. Carl Sonne blev genansat som Overlæge ved Rigshospitalets medicinske Afdeling A fra den 1. September 1936 at regne (J. Nr. 359/36).

Under 8. Juli 1936 beskikkede Ministeriet Overlæge ved Sundby Hospital, Dr. med. H. C. Gram og Overkirurg ved Bispebjerg Hospital, Dr. med. H. Abrahamsen til Professorer ved den kliniske Praktikantundervisning henholdsvis i Medicin og Kirurgi for et Tidsrum af 6 Aar fra den 1. September 1936 at regne (J. Nr. 187/36).

Under 11. Maj 1937 meddelte Ministeriet Overkirurg ved Bispebjerg Hospital, Dr. med. Carl Wessel Afsked paa Grund af Alder fra den af ham beklædte Stilling som Professor ved den kliniske Prakti-

kantundervisning i Kirurgi fra den 30. Juni 1937 at regne (J. Nr. 276/37).

Under 3. Juli 1937 beskikkede Ministeriet Overkirurg ved Sundby Hospital, Dr. med. Svend Hansen som Professor ved den kliniske Praktikantundervisning i Kirurgi for et Tidsrum af 6 Aar fra den 1. Juli 1937 at regne (J. Nr. 276/37).

I Anledning af Professor, Dr. med. Viggo Christiansens Sygdom bifaldt Ministeriet under 20. November 1936 efter Indstilling af det lægevidenskabelige Fakultet og Konsistorium, at der af Universitetets Konto 6, Vikarudgifter, blev udredet et Beløb af 400 Kr. til 1. Reserve-læge ved Rigshospitalets Afdeling for Nervesygdomme, Cand. med. Einar Sørensen for Varetagelsen af den Professor Christiansen paa-hvilende Undervisning i de sidste 2 Trediedele af Efteraarsemestret 1936 (J. Nr. 405/36).

I Anledning af Professor, Dr. med. Aug. Wimmers Sygdom bifaldt Ministeriet under 18. November 1936 efter Indstilling af det lægevidenskabelige Fakultet og Konsistorium, at der af Universitetets Konto 6, Vikarudgifter, blev udredet et Beløb af 600 Kr. til 1. Reserve-læge ved Rigshospitalets psykiatriske Afdeling, Cand. med. Otto Jacobsen for Varetagelsen af den Professor Wimmer paa-hvilende Undervisning i de sidste 2 Trediedele af Efteraarsemestret 1936. Under 27. Februar 1937 bifaldt Ministeriet ligeledes, at der af samme Konto blev udredet et Beløb af 1000 Kr. til Reserve-læge Jacobsen for Varetagelsen af Undervisningen i Psykiatri i Foraarssemestret 1937 under Professor Wimmers fortsatte Sygdomsforfald (J. Nr. 406/36).

Under 20. November 1936 beskikkede Ministeriet Dr. med. Fritz Schönheyder som 1. Censorsuppleant og Dr. med. Esben Kirk som 2. Censorsuppleant i Biokemi samt Læge Otto Nyeberg som 2. Censor-suppleant i Obstetrik ved den lægevidenskabelige Embedseksamen for Resten af Seksaaret 1. November 1933—31. Oktober 1939 (J. Nr. 83 g/36).

Under 30. December 1936 beskikkede Ministeriet efternævnte som Censorer eller Censorsuppleanter ved den lægevidenskabelige Embedseksamen for Resten af Seksaaret 1. November 1933—31. Oktober 1939, i Anatomi: Dr. med. Einar Thomsen og Stadslæge, Dr. med. S. Ahrend Larsen som Censorer, Dr. med. J. Engelbreth-Holm og Læge Eivind Thomsen som henholdsvis 1. og 2. Censorsuppleant, i Fysiologi: Dr. med. Erik Jacobsen som Censor, i Medicin: Overlæge, Dr. med. Torben Geill og Dr. med. Karen Marie Hansen som henholdsvis 3. og 4. Censor (J. Nr. 83 j/36).

Under 16. August 1937 fritog Ministeriet Overlæge, Dr. med. Poul Kühnel for Hvervet som Censor i Obstetrik ved den lægevidenskabelige Embedseksamen for Resten af Seksaaret 1. November 1933—31. Oktober 1939 (J. Nr. 83 h/37).

Under 28. September 1936 meddelte Ministeriet Amanuensis, Dr. med. Harald Okkels Orlov fra sin Stilling i Tiden 1. December 1936—

31. August 1937 for at han som Rockefeller-Stipendiat kunde studere ved Columbia Universitetet i New York (J. Nr. 103 b/36).

Cand. med. Preben Plum meddeltes efter Ansøgning Afsked fra Stillingen som klinisk Assistent under Professoratet i epidemiske Sygdomme fra den 1. September 1936.

Cand. med. Herman Kalckars Ansættelse som Assistent ved Medicinsk-fysiologisk Institut forlængedes med 1 Aar fra den 1. September 1936.

Cand. med. Stig Thomsen ansattes som klinisk Assistent under Professoratet i epidemiske Sygdomme for 1 Aar fra den 1. September 1936.

Cand. med. Poul Villumsen meddeltes efter Ansøgning Afsked fra Stillingen som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Fødeafdeling A fra den 1. Oktober 1936.

Cand. med. Erik Uhls Ansættelse som Assistent ved Institutet for almindelig Patologi forlængedes med 1 Aar fra den 1. Oktober 1936.

Cand. med. Benedict Westergaard ansattes som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Fødeafdeling A for 1 Aar fra den 1. Oktober 1936.

Cand. med. Gunnar Teilum meddeltes efter Ansøgning Afsked fra Stillingen som Assistent ved Retsmedicinsk Institut fra 1. November 1936.

Cand. med. Preben Hansens Ansættelse som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling for Hud- og Kønssygdomme forlængedes med 1 Aar fra den 1. November 1936.

Dr. med. Tage Kemps Ansættelse som Assistent ved Institutet for almindelig Patologi forlængedes med 1 Aar fra den 1. November 1936.

Cand. med. Axel Thomsens Ansættelse som Assistent ved Medicinsk-fysiologisk Institut forlængedes med 1 Aar fra den 1. November 1936.

Cand. med. Aage Lachmanns Ansættelse som klinisk Assistent ved Rigshospitalets kirurgiske Afdeling C forlængedes med 1 Aar fra den 1. November 1936.

Cand. med. Erling Halds Ansættelse som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling D forlængedes med 1 Aar fra den 1. November 1936.

Cand. med. Einar Foght ansattes som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling for Øre-, Næse- og Halssygdomme for 1 Aar fra den 1. November 1936.

Dr. med. Mogens Thrane ansattes som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling for Øjensygdomme for 1 Aar fra den 1. November 1936.

Cand. med. Emil Vermehren ansattes som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling for Børnesygdomme for 1 Aar fra den 1. November 1936.

Cand. med. Gunnar Jørgensen ansattes som Assistent ved Retsmedicinsk Institut for 1 Aar fra den 1. November 1936.

Dr. med. V. Eskelunds Ansættelse som Assistent ved Patologisk-anatomisk Institut forlængedes med 1 Aar fra den 1. Januar 1937.

Cand. med. J. Vesterdal Jørgensen ansattes som Assistent ved Retsmedicinsk Institut for 1 Aar fra den 1. Januar 1937.

Cand. med. Axel Thomsen meddeltes efter Ansøgning Afsked fra Stillingen som Assistent ved Medicinsk-fysiologisk Institut fra den 1. Februar 1937.

Cand. med. Erik Uhl meddeltes efter Ansøgning Afsked fra Stillingen som Assistent ved Institutet for almindelig Patologi fra den 1. Februar 1937.

Dr. med. Otto Mikkelsens Ansættelse som Assistent i operativ Kirurgi (prosector chirurgiae) forlængedes med 1 Aar fra den 1. Februar 1937.

Cand. med. Tage Espersens Ansættelse som klinisk Assistent ved Rigshospitalets medicinske Afdeling A forlængedes med 1 Aar fra den 1. Februar 1937.

Cand. med. Poul Vedel Marcussen ansattes som Assistent ved Institutet for almindelig Patologi for 1 Aar fra den 1. Februar 1937.

Cand. med. N. Blixenkrone-Møller ansattes som Assistent ved Medicinsk-fysiologisk Institut for 1 Aar fra den 1. Februar 1937.

Cand. mag. Frk. Margrethe Hejde Simesens Ansættelse som Assistent ved Farmakologisk Institut forlængedes med 1 Aar fra den 1. Marts 1937.

Cand. med. Reidar Marthinsen meddeltes efter Ansøgning Afsked fra Stillingen som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling for Nerve- og neurokirurgiske Sygdomme fra den 1. April 1937.

Cand. med. Ejnar Roelsen meddeltes efter Ansøgning Afsked fra Stillingen som klinisk Assistent ved Professoratet i intern Medicin paa Rigshospitalets medicinske Poliklinik fra den 1. April 1937.

Cand. med. Herman Kalckar meddeltes fast Ansættelse som fast videnskabelig Assistent ved Medicinsk-fysiologisk Institut fra 1. April 1937.

Cand. med. Gudmund Fundings Ansættelse som Assistent ved Normal-anatomisk Museum forlængedes med 1 Aar fra 1. April 1937.

Cand. med. Ole Remvig ansattes som Assistent ved Medicinsk-fysiologisk Institut for 1 Aar fra 1. April 1937.

Cand. med. T. Dalsgaard-Nielsen ansattes som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling for Nerve- og neurokirurgiske Sygdomme for 1 Aar fra 1. April 1937.

Cand. med. Georg Constantin Brun ansattes som Assistent ved Biokemisk Institut for 1 Aar fra 1. April 1937.

Cand. med. K. Brøchner-Mortensen ansattes som klinisk Assistent ved Professoratet i intern Medicin paa Rigshospitalets medicinske Poliklinik for 1 Aar fra den 1. April 1937.

Cand. med. Erik Strömngrens Ansættelse som klinisk Assistent ved Rigshospitalets psykiatriske Afdeling forlængedes med 1 Aar fra den 1. Maj 1937.

Cand. med. Mogens Triers Ansættelse som klinisk Assistent ved Rigshospitalets medicinske Afdeling B forlængedes med 1 Aar fra den 1. Maj 1937.

Cand. med. Erik Landboe-Christensen ansattes som Assistent ved Normal-anatomisk Museum for 1 Aar fra den 1. Maj 1937.

Cand. med. Aksel Richard Juuls Ansættelse som Assistent ved Farmakologisk Institut forlængedes med 1 Aar fra den 1. Juni 1937.

Cand. med. Georg Constantin Brun meddeltes efter Ansøgning Afsked fra Stillingen som Assistent ved Biokemisk Institut fra den 1. Juli 1937.

Dr. med. Aug. Chr. Jurisch meddeltes efter Ansøgning Afsked paa Grund af Svagelighed og med Pension fra Stillingen som fast videnskabelig Assistent ved Normal-anatomisk Museum fra den 31. August 1937.

Det filosofiske Fakultet.

Under 20. Marts 1937 blev der meddelt Professor i sammenlignende Sprogvidenskab, Dr. phil. Holger Pedersen Afsked efter Ansøgning paa Grund af Alder med Pension fra den 31. August 1937 at regne (J. Nr. 180/37).

Under 5. August 1937 blev der meddelt Professor extraordinarius i islamisk Kultur, Dr. phil. Johs. Østrup Afsked efter Ansøgning paa Grund af Alder med Pension fra den 31. August 1937 at regne (J. Nr. 294/37).

Under 30. November 1936 blev Professor ved Aarhus Universitet, Dr. phil. Albert Olsen udnævnt til Professor i Historie ved Universitetet fra den 1. December 1936 at regne, se nedenfor Side 80.

Under 12. April 1937 blev ekstraordinær Docent i Assyriologi, Dr. phil. O. E. Ravn udnævnt til Professor extraordinarius i samme Fag ved Universitetet fra den 1. April 1937 at regne, se nedenfor Side 92.

Under 3. Juli 1937 blev Docent ved Aarhus Universitet, Dr. phil. Louis Hjelmlev udnævnt til Professor i sammenlignende Sprogvidenskab ved Universitetet fra den 1. September 1937 at regne, se nedenfor Side 96.

Bibliotekar ved det kgl. Bibliotek, Dr. phil. S. Bløndals Beskikkelse som Lektor i islandsk Nutidssprog og Litteratur fornyedes for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. April 1937 at regne, jfr. angaaende Fornyelse af Lektorhonoraret for 3 Aar fra den 1. April 1937 at regne, Rigsdagstidende for 1936—37, Tillæg A. Sp. 1555—56 (J. Nr. 211/36).

Under 3. April 1937 blev der meddelt forhv. Overbibliotekar, Dr. phil. H. O. Lange Fornyelse af hans Beskikkelse som Lektor i Ægyptologi ved Universitetet for Tiden 1. April til 30. Juni 1937 (J. Nr. 239/35).

Under 28. Juni 1937 blev der meddelt Dr. phil. C. E. Sander-Hansen Beskikkelse som Lektor i Ægyptologi ved Universitetet for Tiden 1. Juli 1937 til 31. Marts 1938, se nedenfor Side 98.

Under 7. April 1937 blev der meddelt Lektor Viggo Forchhammer Fornyelse for et Tidsrum af 1 Aar fra den 1. April 1937 at regne af hans Beskikkelse som Lektor i Tale og Sang ved Universitetet, jfr. angaaende Fornyelse af Lektorhonoraret for 3 Aar fra den 1. April 1937 at regne, Rigsdagstidende for 1936—37, Tillæg A. Sp. 1555—56 (J. Nr. 460/36).

Under 21. Juni 1937 blev Mag. art. Frk. Hedvig Olsen beskikket som Lektor i Fransk ved Universitetet for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. April 1937 at regne, se nedenfor Side 102.

Efter Forslag fra den italienske Regering bifaldt Undervisningsministeriet under 20. Oktober 1936 ved Skrivelse til Udenrigsministeriet, at Lektor ved Lunds Universitet, Dr. Carlo Diano som Københavns Universitets Gæst indtil videre holdt Forelæsninger over italiensk Litteratur (J. Nr. 358/35).

Under 24. April 1937 blev der efter Indstilling af det filosofiske Fakultet tillagt Lektor i moderne Historie og Samfundskundskab, Cand. mag. F. W. Wendt et Vederlag paa 200 Kr. af Universitetets Konto 7, Vederlag een Gang for alle for Medvirken ved Skoleembeds-eksamen Vinteren 1937 i Anledning af, at Professor, Dr. phil. Albert Olsen, der var udnævnt til Professor i Historie ved Universitetet fra 1. December 1936 at regne, paa Grund af Arbejde ved Aarhus Universitet først kunde tiltræde sit Embede ved Universitetet i Begyndelsen af Foraarssemestret 1937 (J. Nr. 213/37).

Under 20. Marts 1937 bifaldt Ministeriet efter Indstilling af Universitetet, at der af Universitetets Konto 6, Vikarudgifter, blev afholdt et Beløb af 600 Kr. til Mag. art. Ulnes Olsen og Mag. art. Aage Madsen, med 300 Kr. til hver, for Varetagelsen af den Docent i anvendt Psykologi, Dr. phil. R. H. Pedersen paahvilende Undervisning af de Studerende under dennes Sygdomsforfald i Foraarssemestret 1937 (J. Nr. 91 b/37).

Under 3. August 1937 bifaldt Ministeriet efter Indstilling af Universitetet, at der af Universitetets Konto 6, Vikarudgifter, blev afholdt et Beløb af 165 Kr. som Vederlag til Mag. art. F. Pullich for at afholde religionshistoriske Øvelser med de Studerende i Foraarssemestret 1937 under Professor, Dr. phil. Vilh. Grønbechs Sygdom (J. Nr. 91 f/37).

Under 12. April 1937 beskikkede Ministeriet Dr. phil. J. Himmelstrup, Dr. phil. Sv. Ranulf og Dr. phil. S. V. Rasmussen som Censorer og Dr. phil. B. Schultzer som Censorsuppleant ved den almindelige filosofiske Prøve for Treaaret 1. April 1937—31. Marts 1940. Samtidig blev Dr. Himmelstrup anmodet om i det nævnte Tidsrum at ville fungere som Formand for Censorerne (J. Nr. 83 e/37).

Under 26. August 1936 meddelte Ministeriet Professor, Dr. phil. Poul Tuxen Fritagelse for at holde Forelæsninger i Tiden fra Begyndelsen af December Maaned 1936 til Slutningen af April Maaned

1937, for at han kunde foretage en Studierejse til Indien (J. Nr. 3g/36).

Under 12. Februar 1937 meddelte Ministeriet Professor, Dr. phil. Erik Arup Fritagelse for at holde Forelæsninger i Februar og Marts Maaneder 1937, for at han kunde foretage en Studierejse til Italien (J. Nr. 3 h/37).

Under 18. December 1936 meddelte Ministeriet Professor, Dr. phil. Knud Fabricius Fritagelse for at holde Forelæsninger i Tiden fra 1. Marts 1937 til Udgangen af Foraarssemestret 1937, for at han kunde foretage en Studierejse til Grækenland og Italien (J. Nr. 3 n/36).

Under 12. Maj 1937 meddelte Ministeriet Professor, Dr. phil. N. Bøgholm Fritagelse for at holde Forelæsninger i Efteraarssemestret 1937 af Hensyn til Udarbejdelsen af en Lærebog i engelsk Sproghistorie (J. Nr. 3 d/37).

Under 21. Juni 1937 meddelte Ministeriet Professor, Dr. phil. V. Brøndal Fritagelse for at holde Forelæsninger i Efteraarssemestret 1937, for at han kunde foretage en Studierejse til Udlandet (J. Nr. 3 f/37).

Under 21. Juni 1937 meddelte Ministeriet Lektor, Dr. phil. Sigfus Bløndal Fritagelse for at holde Forelæsninger i Efteraarssemestret 1937, for at han kunde foretage en Studierejse til Udlandet (J. Nr. 3 e/37).

Mag. scient. E. Tranekjær Rasmussen ansattes som fast videnskabelig Assistent paa Prøve ved Psykologisk Laboratorium fra den 1. November 1936 (J. Nr. 428/35).

Fra 1. April 1937 fornyedes den i 1930 truffne Ordning angaaende Oprettelsen af et Lektorat i Dansk ved Universitetet i Greifswald (se Universitetets Aarbog for 1930—31, Side 47) for en ny 3-aarig Periode, nu saaledes, at der fra tysk Side stilledes 1200 Rmk. og fra dansk Side — indtil videre — 2000 Kr. aarlig til Raadighed og saaledes at Lektorstillingen fra den 1. April 1937 blev besat med Cand. mag. Henning Einarsen (J. Nr. 286/37).

Efter at der, foruden det fra italiensk Side til Raadighed stillede Beløb, var stillet et Beløb paa 2400 Kr. til Raadighed som Tilskud til en Lektor i Dansk ved Universitetet i Rom for Tiden indtil 31. Marts 1938, fordelt med 1200 Kr. for Finansaaret 1936—37 og 1200 Kr. for Finansaaret 1937—38, indstillede det filosofiske Fakultet under 7. Januar 1937 Mag. art. Knud Ferlov til den paagældende Stilling (J. Nr. 275/35).

Efter Anbefaling af det filosofiske Fakultet bevilgede Ministeriet under 12. August 1937 et Andragende fra Lektor i nordiske Sprog ved det czekiske Universitet i Prag, Mag. art. E. I. Dirckinck-Holmfeld om Støtte ogsaa for Finansaaret 1937—38 til sin Virksomhed ved at stille et Beløb af 1200 Kr. til Raadighed i det nævnte Ojemed (J. Nr. 192/35).

Efter Anbefaling af det filosofiske Fakultet bevilgede Ministeriet under 14. Oktober 1936 et Andragende fra Lektor i Dansk ved Universitetet i Krakow, mag. art. Folmer Wisti om Støtte til sin Virksomhed ved at stille et Beløb af 1200 Kr. til Raadighed for Finansaaret 1936—37 (J. Nr. 346/36).

Det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet.

Under 6. Juni 1937 blev Amanuensis, Dr. phil. H. R. G. Spärck udnævnt til Professor i Zoologi ved Universitetet fra den 1. Juli 1937 at regne, se nedenfor Side 103.

Paa Normeringsloven for 1937—38, jfr. Rigsdagstidende for 1936—37, Tillæg A. Sp. 3543—44 og 3671—72 tilvejebragtes Hjemmel for Udredelsen af et Bestillingstillæg paa 800 Kr. til Professor i sammenlignende Anatomi, Dr. phil. C. M. Steenberg for Bestyrelsen af de ham underlagte Laboratorier, Histologisk-embryologisk Laboratorium og Laboratoriet for sammenlignende Anatomi og zoologisk Teknik (J. Nr. 430/36).

Under 16. Oktober 1936 blev der meddelt Inspektør ved Universitetets mineralogisk-geonostiske Museum, Cand. mag. J. P. J. Ravn Afsked efter Ansøgning paa Grund af Alder med Pension fra den 30. November 1936 at regne. I den derved ledigblevne Stilling ansattes under 14. December 1936 fast videnskabelig Assistent ved Museet, Dr. phil. Chr. Poulsen fra den 1. December 1936 at regne (J. Nr. 13 c/36).

Under 14. Juni 1937 fritog Ministeriet fhv. Inspektør ved Universitetets mineralogisk-geognostiske Museum J. P. J. Ravn efter Ansøgning for det ham overdragne Hverv at holde palæontologiske Forelæsninger for de naturhistoriske Studerende og bifaldt, at Honoraret for det paagældende Hverv, 1500 Kr., fra den 1. September 1937 at regne og Finansaaret 1937—38 ud tillagdes Inspektør ved Museet, Dr. phil. Chr. Poulsen for Overtagelse af den paagældende Undervisning i Palæontologi (J. Nr. 263/37).

Under 1. Februar 1937 meddelte Ministeriet Professor, Dr. phil. Niels Bohr Tilladelse til i Foraarssemestret 1937 at foretage en Udenlandsrejse for at holde videnskabelige Foredrag og deltage i Diskussioner om atomfysiske Spørgsmaal ved Universiteterne i Princeton, Berkeley og Tokio (J. Nr. 3 a/37).

Under 7. Juli 1937 meddelte Ministeriet Professor, Dr. phil. Emanuel Hansen Fritagelse for at holde Forelæsninger i 4—6 Uger fra den 1. September 1937 at regne for i en Række europæiske Lande at undersøge Muligheden for et internationalt Samarbejde vedrørende det videnskabelige Grundlag for Legemøvelser (J. Nr. 3 h/37).

Under 16. Juli 1937 meddelte Ministeriet Professor, Dr. phil. H. M. Hansen Fritagelse for at holde Forelæsninger i Tiden fra Efteraarssemestrets Begyndelse og indtil Midten af Oktober Maaned 1937, for

at han kunde deltage i den 5. internationale Radiologkongres i Chicago i Dagene 12.—17. September 1937 (J. Nr. 3 h/37).

Cand. polyt. Frk. Kirsten Volqvartz' Ansættelse som Assistent ved Fysisk-kemisk Institut forlængedes med 1 Aar fra den 1. Oktober 1936.

Mag. scient. K. A. Thernøe ansattes som Assistent ved Astronomisk Observatorium for 1 Aar fra 1. Oktober 1936.

Mag. scient. Hans Clausen ansattes som fast videnskabelig Assistent ved Mineralogisk Museum fra den 1. December 1936.

Dr. phil. Christian Møllers Ansættelse som Assistent ved Institutet for teoretisk Fysik forlængedes med 1 Aar fra den 1. Januar 1937.

Mag. scient. T. Bjerge ansattes som Assistent ved Institutet for teoretisk Fysik for 1 Aar fra den 1. Januar 1937.

Kandidat i Forsikringsvidenskab og Statistik Poul Johansens Ansættelse som Assistent ved Forsikringsmatematisk Laboratorium forlængedes med 1 Aar fra den 1. Februar 1937.

Mag. scient. Jannik Bjerrums Ansættelse som Assistent ved Kemisk Laboratorium forlængedes med 1 Aar fra den 1. Februar 1937.

Cand. mag. Børge Baks Ansættelse som Assistent ved Kemisk Laboratorium forlængedes med 1 Aar fra den 1. Februar 1937.

Dr. phil. David Fogs Ansættelse som Undervisningsassistent hos Professor, Dr. phil. J. Hjelmslev forlængedes med 1 Aar fra den 1. April 1937.

Mag. scient. J. K. Bøggilds Ansættelse som Assistent ved Biofysisk Laboratorium forlængedes med 1 Aar fra den 1. April 1937.

Cand. mag. Einar Storgaards Ansættelse som Assistent ved Geografisk Laboratorium forlængedes med 1 Aar fra den 1. Juni 1937.

Mag. scient. Tyge Bøchers Ansættelse som Assistent ved Plante-anatomisk Laboratorium forlængedes med 1 Aar fra den 1. Juni 1937.

Dr. phil. Ingvald Lieberkind meddeltes efter Ansøgning Afsked fra Stillingen som Assistent ved Zoologisk Studiesamling og Laboratorium fra den 1. Juli 1937.

Cand. mag. et mag. scient. Helge Volsøe ansattes som Assistent ved Zoologisk Studiesamling og Laboratorium for 1 Aar fra den 1. Juli 1937.

Under 4. Januar 1937 meddelte Ministeriet fast videnskabelig Assistent ved Zoologisk Museums II. Afdeling Dr. phil. Gunnar Thorson Orlov i Tiden 1. Januar—1. Maj 1937 for at han kunde deltage i en videnskabelig Ekspedition til den persiske Havbugt (J. Nr. 12 g/36).

Under 31. August 1936 ansatte Undervisningsministeriet Amanuensis ved Universitetet E. Güntelberg som Lektor i fysisk Kemi ved Den polytekniske Lærestalt fra den 1. September 1936 at regne (J. Nr. 326/36).

b. Universitetets Fritrykskonto.

(J. Nr. 2/36 og 2/37).

Konsistorium har i 1936—37 bevilget følgende Bidrag af Fritrykskontoen: Professor, Dr. phil. Johs. Brøndum-Nielsen 50 Kr. pr. Ark til Trykningen af Heftet: Danske Sprogtekster VI (1. Oktober 1936), Professor, Dr. phil. Carl Roos 35 Kr. pr. Ark til Trykning af hans Bøger: Prosa og Vers og Eksamens- og Øvelsesopgaver (21. November 1936), Professorerne, Dr. phil. Carsten Høeg og Dr. phil. William Norvin 35 Kr. pr. Ark til Trykningen af Heftet: Latinske Eksamensstile, redigeret af Lektor K. Barr (23. Februar 1937) og Professor, Dr. jur. Frantz Dahl 35 Kr. pr. Ark til Trykningen af en ny (4.) Udgave af Jul. Lassen: Lærebog i romersk Privatret (27. August 1937).

c. Universitetslærernes Studie- og Repræsentationsrejser.

Den sidst under Universitetets Udgiftspost o. 2. paa Finansloven for 1931—32 givne Bevilling til Universitetslærernes Studierejser var i Finansaaret 1936—37 (ligesom i de fire nærmest forudgaaende Finansaar) af Sparehensyn midlertidigt inddraget, ligesom de øvrige Bevillinger til Studierejser paa Statsbudgettet.

Af Universitetets Konto 10. d. Repræsentationsrejser blev i Finansaaret 1936—37 udbetalt til følgende: Professor, Dr. phil. N. E. Nør-lund 200 Kr. (J. Nr. 185/36), Professor, Dr. phil. K. Friis Johansen 200 Kr. (J. Nr. 396/35), Professor, Dr. polit. Axel Nielsen 650 Kr. (J. Nr. 408/35 og 160/36), Professor, Dr. phil. J. Østrup 700 Kr. (J. Nr. 119/36) og Professor, Dr. phil. Knud Fabricius 250 Kr. (J. Nr. 102/37).

d. Bevilling af forøget Pensionsanciennitet for forskellige Universitetslærere.

(J. Nr. 163/1934).

Under 18. Januar 1934 blev der i Folketinget fremsat Forslag til en Lov om Ændringer i Tjenestemandsløven af 31. Marts 1931, hvorefter Erhvervelse af forøget Pensionsanciennitet for Tjenestemænd fremtidig skulde gøres afhængig af Efterbetaling af Pensionsbidrag svarende til den forøgede Anciennitet.

I den Anledning tilskrev Konsistorium under 24. Februar 1934 Undervisningsministeriet saaledes:

Den i Tjenestemandsløvens § 55 optagne Regel, som har været gældende lige siden Tjenestemandsløven af 1919, giver Tjenestemænd,

som ved deres første Ansættelse var fyldt 35 Aar, Adgang til i særlige Tilfælde ved Normeringslov at faa bestemt, at der efter de første 10 Aars Tjeneste, dog ikke før det fyldte 65. Leveaar, ved Pensionsberegningen skal godskrives dem et vist Antal Tjenestear, der fastsættes under Hensyn til Alderen ved Ansættelsen, men i det højeste 10 Aar. Blandt de Tjenestemænd, for hvilke denne Lovregel i særlig Grad har Interesse, er Universitetslærerne, og den er, skønt det ikke er udtalt i Bemærkningerne til det første Lovforslag, vistnok fremkaldt bl. a. ved Hensynet til dem. Forholdet er nemlig det, at Universitetslærerne er i ganske særlig Grad ugunstigt stillede i pensionsretlig Henseende, idet Gennemsnits-Alderen for deres Ansættelse ligger ved det 42. Aar, og kun de færreste af dem har været ansat i en med Pensionsret forbunden Stilling før deres Udnævnelse til Professor eller Docent. Dette hænger paa det nøjeste sammen med de ganske særlige Uddannelseskrav, der stilles til Universitetslærerne. Medens andre Akademikere, der efter bestaaet Embedseksamen vil gøre deres Kundskaber frugtbringende i Statens Tjeneste, i Almindelighed ret hurtigt opnaar pensionsgivende Stillinger i Administrationen, Skolen, Kirken eller andre Steder, og derefter avancerer fra disse Stillinger, er de Videnskabsmænd, der arbejder med Universitetslærerstillingerne som Maal, meget ofte ude af Stand til at tage Ansættelse i faste underordnede Stillinger, fordi de da ikke vil kunne fortsætte det videnskabelige Arbejde, der alene vil kunne føre dem til Maalet. De Kaar, hvorunder de unge Videnskabsmænd arbejder, er ganske vist noget forskellige i de forskellige Fag. Men for Flertallet af Lærerstillingerne ved Universitetet gælder det, at der ikke findes underordnede pensionsgivende Stillinger, som de vordende Universitetslærere er i Stand til at varetage, samtidig med at de fortsætter deres videnskabelige Uddannelse paa en saadan Maade, at de kan gøre sig Haab om at komme i Betragtning ved Ledighed i Lærerstillingerne indenfor deres Fag. Naar hertil kommer, at Professorstillingerne er meget faa og hyppigt besættes efter Konkurrence, saaledes at det saa godt som altid er usikkert, om den lange Uddannelse virkelig vil føre til Maalet, maa det vistnok erkendes, at der har været god Føje til at aabne de Universitetslærere, som i en i Forhold til de fleste andre Tjenestemænd meget sen Alder opnaar pensionsgivende Ansættelse, Adgang til — saaledes som dette er sket ved Tjenestemandslovens § 55 — at opnaa en Forøgelse af Pensionsalderen, og at de ganske særlige Grunde, der fører hertil, som oftest vil gøre det rimeligt, at de opnaar Forøgelsen uden Fradrag. Fra Universitetets Side maa det derfor ogsaa fastholdes, at der, hvis der gives en ny almindelig Lovregel, hvorefter der skal ydes Pensionsbidrag for Opnaaelse af Forøgelse af Pensionsancienniteten, i hvert Fald bør være en Mulighed for ogsaa i Fremtiden i særlige Tilfælde at give Forøgelsen uden at afkræve Bidrag derfor.

For de allerede ansatte Universitetslæreres Vedkommende kommer imidlertid hertil et særligt Forhold. Som det vil være Ministeriet be-

kendt, har — til Trods for at ikke mindre end 18 Professorer og 4 Docenter ved Universitetet er blevet ansat i en saadan Alder, at de ikke engang, hvis de fortsætter til deres 70. Aar, vil kunne opnaa fuld Pensionsret — ingen af disse hidtil søgt om Anciennitets-Forhøjelse i Henhold til § 55. Men det vil ogsaa være Ministeriet bekendt, at Grunden til, at ingen saadan Ansøgning hidtil er blevet indgivet, er den, at § 55 i Ministeriet er blevet opfattet saaledes, at Ansøgning ikke med Nytte kunde indgives for det fyldte 65. Leveaar — en Opfattelse, der efter hvad der er fremkommet under Forhandlingerne om det nedenfor nævnte Lovforslag, ikke har været gældende i samtlige Ministerier. Som Følge heraf vil de her omhandlede Professorer og Docenter, saafremt det fremsatte Forslag til Lov om Ændringer i Lov Nr. 98 af 31. Marts 1931 om Statens Tjenestemænd bliver gennemført, forinden der er truffet Bestemmelse om deres Pensionsalder, blive saaledes stillede, at de ikke vil kunne opnaa nogen Forøgelse af denne uden at betale det i Lovforslaget nævnte Pensionsbidrag, medens de, saafremt deres Pensionsforhold ordnes efter § 55 inden den 1. April 1934, vil blive fritaget for Pensionsbidraget. At denne sidste Løsning vil være den rigtige i alle de Tilfælde, hvor det erkendes, at Bestemmelsen i § 55 bør føre til en forøget Pensionsalder, tør man efter det foranstaaende vente erkendt, og man har derfor henledt de paagældende Professorers og Docenters Opmærksomhed paa den foreliggende Situation og fra 8 af dem modtaget de vedlagte Ansøgninger om Forøgelse af Pensionsalderen i Henhold til Tjenestemandslovens § 55.

For samtlige disse 8 Universitetslærere gælder det, at de foran anførte Betragtninger om den særlige Stilling, som de i en sen Alder ansatte Universitetslærere indtager i pensionsretlig Henseende, passer paa dem. Idet man om de paagældendes Forhold i øvrigt henviser til de Oplysninger, som findes i Andragenderne, skal man tillade sig at indstille, at Ministeriet paa Normeringsloven for 1934—35 vil søge gennemført for hver enkelt af dem saa stor en Forøgelse af deres Pensionsanciennitet, som der er Mulighed for at opnaa efter Tjenestemandslovens § 55.

Man henleder herved Opmærksomheden paa, at det for samtlige Ansøgere er en udtrykkelig Forudsætning for de indgivne Ansøgninger, at Anciennitets-Forhøjelsen opnaas, uden at der paalægges dem det i det forelagte Lovforslag omhandlede Pensionsbidrag.

Herefter tilskrev Undervisningsministeriet under 27. August 1934 Konsistorium saaledes:

Efter at den med D'Herrer Rektors og Professorers Skrivelse af 24. Februar d. A. fremsendte Sag vedrørende Spørgsmaalet om Forøgelse af Pensionsancienniteter for forskellige Tjenestemænd ved Universitetet har været forelagt for Lønningsraadet, har samme under 27. Juni d. A. tilskrevet Undervisningsministeriet saaledes:

»Ved hoslagt at tilbagesende de med Undervisningsministeriets Skrivelser af 27. Februar d. A. — J. Nr. 1351/34 — og 20. April d. A. — J. Nr. 1415/34 — fremsendte Sager angaaende Andragender fra en Række Universitetslærere og Lærere ved den polytekniske Lærestanstalt om Tildeling af forhøjet Pensionsanciennitet med Fritagelse for Efterbetaling af Pensionsbidrag i Henhold til Tjenestemandslovens § 50, Stk. 4, jfr. Lov Nr. 85 af 27. Marts 1934, skal Lønningsraadet udtale følgende:

Som af Undervisningsministeriet fremhævet er der hidtil af nævnte Ministerium og Finansministeriet fulgt en noget forskellig Praksis med Hensyn til Optagelse af Forslag paa de aarlige Normeringslove angaaende Tildeling af forhøjet Pensionsanciennitet, idet der af Undervisningsministeriet kun er fremsat saadanne Forslag under Iagttagelse af den i Tjenestemandslovens § 55, jfr. Tjenestemandslovene af 1919 og 1927 § 55, Stk. 7, omhandlede Betingelse med Hensyn til Alder (65 Aar), mens der af Finansministeriet i et mindre Antal Tilfælde er fremsat Forslag om Pensionsanciennitetsforhøjelse, hvor vedkommende Tjenestemand endnu ikke opfyldte den fornævnte Aldersbetingelse, idet der dog i disse Tilfælde har været forudsat, at Anciennitetsforhøjelsen ikke fik aktuel Betydning, før Aldersbetingelsen i § 55 var opfyldt.

Under Hensyn hertil vil Lønningsraadet være sindet overfor Finansministeriet at anbefale en Ordning, hvorefter det, for saa vidt angaar de Tjenestemænd ved de fornævnte Undervisningsanstalter, som bortset fra Aldersbetingelsen i Tjenestemandslovens § 55 maatte skønnes at opfylde Vilkaarene for Tildeling af forhøjet Pensionsanciennitet efter nævnte Lovbestemmelse, tages op til nærmere Undersøgelse og Overvejelse om og i hvilket Omfang der bør tillægges de paagældende og eventuelt andre ligestillede Tjenestemænd under Undervisningsministeriet forhøjet Pensionsanciennitet med Fritagelse for Efterbetaling af Pensionsbidrag i Henhold til Tjenestemandslovens § 50, Stk. 4. Det bemærkes dog, at Lønningsraadet, naar denne Undersøgelse har fundet Sted, maa anse dette Spørgsmaal for definitivt afgjort, saaledes at der ikke fremtidig finder Tildeling af forhøjet Pensionsanciennitet med Fritagelse for Efterbetaling Sted paa det anførte Grundlag.

Man skal derfor, forinden videre foretages, anmode Undervisningsministeriet om at ville forelægge alle Tilfælde (derunder de i nærværende Sager omhandlede), hvor der af Hensyn til det foranførte efter Undervisningsministeriets Opfattelse bør finde Tildeling af forhøjet Pensionsanciennitet Sted med Fritagelse for Efterbetaling, med nærmere Angivelse i hvert enkelt Tilfælde af, hvilken Anciennitetsforhøjelse der efter Undervisningsministeriets Opfattelse bør tillægges den paagældende og med hvilken Begrundelse.«

Hvilket herved meddeles Dem, idet man skal anmode Dem om at ville fremkomme med en Indstilling i alle de Tilfælde — derunder

ogsaa for de allerede forelagte Sagers Vedkommende —, hvor det forment, at der bør finde Tildeling af forhøjet Pensionsanciennitet Sted med Fritagelse for Efterbetaling med nærmere Angivelse i hvert enkelt Tilfælde af, hvilken Anciennitetsforhøjelse der efter Deres Opfattelse bør tillægges den paagældende og med hvilken Begrundelse.

De paagældende Sager bedes forelagt Ministeriet snarest muligt, saaledes at de kan blive forelagt Lønningsraadet, inden Udarbejdelsen af Normeringslovforslaget for Finansaaret 1935—36 finder Sted.

Herefter fremsendte Konsistorium under 23. November 1934 en Indstilling til Ministeriet omfattende Andragender fra nedennævnte Universitetslærere om forøget Pensionsanciennitet dels udfra de i Konsistoriums oven citerede Skrivelse af 24. Februar anlagte Synspunkter, dels — for nogles Vedkommende — begundet i de paagældendes tidligere Ansættelser i Statstjenesten:

Professor, Dr. jur. Axel Møller.

— , - med. Axel Lendorf.

— , - — L. S. Fridericia.

— , - — H. Hou-Jensen.

— Anton Karlgren.

— William Thalbitzer.

— , Dr. phil. Viggo Brøndal.

— , - — N. Bøgholm.

— , - — Arthur Christensen.

— , - — J. F. Steffensen.

— , - — C. Wesenberg-Lund.

— , - — M. Vahl.

Docent L. Bergmann.

— , Dr. phil. K. Wulff.

Forhv. Professor, Dr. jur. K. Berlin.

Konsistoriums Indstilling blev imidlertid først fremmet paa Normeringsloven for 1937—38, idet der paa denne Lov (jfr. Rigsdagstidende for 1936—37, Tillæg A. Sp. 3569—70 og 3739—40) blev vedtaget en Ændring af Tjenestemandsløvens § 55, hvorefter der i visse Tilfælde blev aabnet Adgang til Erhvervelse af forøget Pensionsanciennitet uden Efterbetaling af Pensionsbidrag, altsaa en Indskrænkning i den ved Lov Nr. 85 af 27. Marts 1934 fastsatte nye Bestemmelse i Tjenestemandsløvens § 50, hvorefter der som almindelig Regel altid skulde kræves Efterbetaling af Pensionsbidrag ved Erhvervelsen af højere Pensionsanciennitet. Paa Normeringsloven for 1937—38 blev der da i Henhold til den ændrede § 55 tillagt efternævnte Universitetslærere Pensionsanciennitet (Pensionsalder) fra den ud for hver enkelt anførte Dato, jfr. Rigsdagstidende for 1936—37, Tillæg A., Sp. 3561—62 og 3712—14:

Professor	Axel Møller	1. Februar	1915.
—	Axel Lendorf	1. Marts	1913.
—	L. S. Fridericia	1. —	1923.
—	H. Hou-Jensen	1. Juni	1935.
—	Anton Karlgren	1. Juli	1924.
—	William Thalbitzer	1. —	1915.
—	Viggo Brøndal	1. November	1929.
—	Niels Bøgholm	1. August	1912.
—	Arthur Christensen	1. Februar	1917.
—	J. F. Steffensen	1. Marts	1915.
—	C. Wesenberg-Lund	1. April	1917.
—	M. Vahl	1. August	1916.
Docent	Lorenz Bergmann	1. April	1918.
—	Kurt Wulff	1. Oktober	1923.

Det fremgaar heraf, at den forhøjede Pensionsanciennitet i de fleste Tilfælde blev bevilget med en saadan Størrelse, at den paagældende ved Afgang i 70-Aars Alderen kunde opnaa højeste Pension, for Professorerne Wesenberg-Lunds og Vahls Vedkommende, som var blevet ansat som Professor i henholdsvis 49- og 52-Aars Alderen blev den forhøjede Pensionsanciennitet bevilget med Lovens Maksimum (10 Aar).

e. Professor, Dr. theol. J. Oskar Andersens Afgang fra Universitetet og Dr. theol. Hans Harald Kochs Udnævnelse til Professor i Teologi med Kirke- og Dogmehistorie, særlig Nordens Kirkehistorie som Hovedfag.

(J. Nr. 249/36).

Som meddelt i Universitetets Aarvog for 1935—36, Side 7, blev der under 6. Juni 1936 meddelt Professor i Teologi med Kirke- og Dogmehistorie, særlig Nordens Kirkehistorie som Hovedfag, Dr. theol. J. Oskar Andersen Afsked efter Ansøgning paa Grund af Alder med Pension fra den 31. August 1936 at regne. Paa Normeringsloven for 1937—38, jfr. Rigsdagstidende for 1936—37, Tillæg A, Sp. 3561—62 og 3711 tillagdes der ham Pensionsanciennitet fra den 1. Juli 1908.

Efter at det saaledes ledigt blevne Embede efter Indstilling af det teologiske Fakultet og Konsistorium var blevet opslaaet ledigt, blev under 22. Juni 1936 de indkomne 3 Ansøgninger, nemlig fra Docent i Missionshistorie ved Universitetet Lorenz Bergmann, Dr. theol. Hal Koch og Arkivar i Rigsarkivet, Dr. theol. Bjørn Kornerup af Ministeriet tilstillet Universitetet til Erklæring. Under 30. s. M. tilstillede Ministeriet Universitetet en Skrivelse af 27. s. M. fra Docent Bergmann, hvori han meddelte, at han trak sin Ansøgning tilbage.

Til at bedømme de to tilbageværende Ansøgninger nedsatte det teologiske Fakultet i Henhold til § 3 i kgl. Anordning af 15. Maj 1932 et Udvalg bestaaende af Professorerne, Dr. theol. J. Oskar Andersen og Dr. theol. Jens Nørregaard samt Docent Lorenz Bergmann. Dette Udvalg afgav under 24. September 1936 følgende Indstilling:

Efter at Udvalget har gjort Ansøgernes videnskabelige Arbejder til Genstand for sin Prøvelse, skal det udtale, at alle dets Medlemmer er enige om, at begge Ansøgerne gennem deres hittidige — indbyrdes meget forskelligartede — kirkehistoriske Produktion har lagt saa gode videnskabelige Evner for Dagen, at de hver for sig maatte anses for kvalificerede til at beklæde det ledige Professorat. Derimod har det ikke været muligt paa det foreliggende Grundlag at opnaa Enighed om Indstilling af en enkelt af Ansøgerne, hvorfor vi under Henvi- sning til kgl. Anordning af 15. Maj 1932 om Regler for Ansættelse af Profes- sorer ved Københavns Universitet § 6 foreslaar, at der bliver afholdt en Konkurrence imellem dem. I Betragtning af den allerede ret om- fattende Produktion, der foreligger fra begge Ansøgere, skal vi ind- stille, at denne Konkurrence indskrænker sig til nogle offentlige Fore- læsninger.

Under disse Omstændigheder skal Udvalget i Henhold til Anord- ningens § 6, Stk. 2, unnlade at fremsætte nogen videre Bedømmelse af de enkelte Ansøgers Kvalifikationer.

Udvalgets Indstilling blev i Overensstemmelse med § 4, 2. Stk. i den førnævnte Anordning tilstillet Ansøgerne, af hvilke Dr. theol. Hal Koch indsendte en Svarskrivelse.

Fakultetet sluttede sig i sin Indstilling til Udvalget og indstillede under 19. Oktober 1936, at Embedet blev besat efter afholdt Kon- kurrence mellem de to Ansøgere, at der i Henhold til kgl. Resolution blev nedsat en Konkurrencekomité, bestaaende af Fakultetets Dekanus, Docent, Dr. theol. Flemming Hvidberg som Formand, Profes- sorerne Dr. theol. Jens Nørregaard og Dr. theol. N. M. Plum samt Docent Lorenz Bergmann, alle valgte af Fakultetet, der tillige som Suppleant for samtlige Medlemmer af Komiteen havde valgt Profes- sor, Dr. theol. Fr. Torm, endvidere forhv. Professor, Dr. theol. J. Oskar Andersen, Sognepræst til Ølstykke, Provst for Horns, Ølstykke og Lynge-Frederiksborg Herreders Provsti, Dr. theol. S. A. Becker og Sognepræst ved Holmens Kirke, Holmens Provst, kgl. Konfessionarius, Dr. theol. M. Neiiendam, alle valgte af Undervisningsministeriet; end- videre at Konkurrencen for hver af Deltagerne kom til at bestaa i en 2 Timers Forelæsning over bundet Emne med 14 Dages Forberedelses- tid samt 2 enkelte Forelæsninger over bundne Emner med tilsammen 10 Dages Forberedelsestid, saaledes at Emnerne fastsattes af Konkur- rencekomiteen, og endelig, at det nærmere med Hensyn til Konkurren- cen, derunder Tidspunktet for dens Afholdelse, overlodes til Konkur- rencekomiteen.

Efter at Fakultetets Indstilling var blevet indsendt til Ministeriet med Konsistoriums Tilslutning blev der ved kgl. Resolution af 6. November 1936 nedsat en Konkurrencekomité, som foreslaaet af Fakultetet, og under 7. s. M. bifaldt Ministeriet, at Konkurrencen afholdtes efter de af Fakultetet foreslaaede Bestemmelser.

Konkurrencen fandt Sted i Dagene 1., 17. og 18. December 1936 og holdtes saaledes:

Forelæsning over bundet Emne med 14 Dages Forberedelsestid: En dogmehistorisk Redegørelse for Tridentinerkonciliets Retfærdiggørelseslære, den 1. December 1936 Kl. 11—13: Dr. theol. Hal Koch, Kl. 15—17: Arkivar, Dr. theol. Bjørn Kornerup.

To Forelæsninger med tilsammen 10 Dages Forberedelsestid: Gustav Vasas Kirkepolitik, den 17. December 1936 Kl. 11—12: Arkivar, Dr. theol. Bjørn Kornerup, Kl. 12—13: Dr. theol. Hal Koch.

Hans Nielsen Hauges religiøse Udvikling, den 18. December 1936 Kl. 11—12: Arkivar, Dr. theol. Bjørn Kornerup, Kl. 12—13: Dr. theol. Hal Koch.

Den 18. December 1936 afgav Konkurrencekomiteen følgende Indstilling til Ministeriet:

Efter at Komiteen i Henhold til § 8 i kgl. Anordning af 15. Maj 1932 har drøftet og gennemgaaet Ansøgernes vita ante acta, videnskabelige Produktion og Udfaldet af de offentlige Prøver, skal Komiteen udtale, at den er enig om, at begge Ansøgere baade ved deres tidligere videnskabelige Arbejder og ved deres under Konkurrencen afholdte Forelæsninger har vist sig at være fuldt ud kvalificerede til det ledige Professorat.

Derimod har der ikke indenfor Komiteen kunnet opnaas Enighed om en fælles Indstilling, idet et Mindretal bestaaende af Professor, Dr. theol. J. Oskar Andersen og Docent L. Bergmann mener at burde foretrække Dr. Bjørn Kornerup, medens Komiteens Flertal bestaaende af Provst. Dr. theol. S. A. Becker, Docent, Dr. theol. Flemming Hvidberg, Provst, Dr. theol. Michael Neiiendam, Professor, Dr. theol. Jens Nørregaard og Professor, Dr. theol. N. M. Plum indstiller, at Dr. theol. H. H. Koch udnævnes til Professor i Teologi med Kirke- og Dogmehistorie, særlig Nordens Kirkehistorie som Hovedfag.

Derefter blev ved kgl. Resolution af 6. Januar 1937 Dr. theol. Hans Harald Koch udnævnt til Professor i Teologi med Kirke- og Dogmehistorie, særlig Nordens Kirkehistorie som Hovedfag ved Universitetet fra den 1. s. M. at regne.

Ved Undervisningsministeriets Resolutioner af 7. November 1936 og 1. Marts 1937 blev der dels af Universitetets Konto 10 e. Til Afholdelse af Konkurrencer, dels af Universitetets Konto 7, Vederlag een Gang for alle, stillet et Beløb af ialt 890 Kr. til Raadighed til Dækning af de med Konkurrencens Afholdelse forbundne Udgifter.

f. Cand. jur. Stig Juuls Ansættelse som Lektor i Retsvidenskab.

(J. Nr. 292/36).

Som meddelt i Universitetets Aarbog for 1935—36 meddelte Ministeriet under 3. August 1936 fung. Fuldmægtig i Justitsministeriet, Dr. jur. C. Popp-Madsen midlertidig Beskikkelse som Lektor i Retsvidenskab ved Universitetet for Tiden fra 1. August 1936—1. Februar 1937. Efter Indstilling fra det rets- og statsvidenskabelige Fakultet og Universitetets Rektor blev dette Lektorat opslaaet ledigt fra 1. Februar 1937 og under 25. Januar 1937 blev den eneste indkomne Ansøgning, nemlig fra Cand. jur. Stig Juul af Ministeriet tilstillet Universitetet til Erklæring.

Under 8. Februar 1937 afgav det rets- og statsvidenskabelige Fakultet sin Indstilling, hvori meddeltes, at Fakultetet enstemmigt havde vedtaget at indstille Cand. jur. Stig Juul til Lektoratet.

Efter at denne Indstilling var blevet indsendt til Ministeriet med Konsistoriums Tilslutning, beskikkede Ministeriet under 3. Marts 1937 Cand. jur. Stig Juul som Lektor i Retsvidenskab ved Universitetet for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. Februar 1937 at regne.

g. Genoprettelse af Lektoratet i Nationaløkonomi og Beskikkelse af cand. polit. Hans Winding Pedersen som Lektor.

(J. Nr. 363/36).

Ved Oprettelsen paa Normeringsloven for 1935—36 af et nyt ordnært Docentur i Statsvidenskab blev det tillige fastsat, at ved første Ledighed i en Stilling som Docent i Statsvidenskab ved Universitetet skulde Stillingen nedlægges (se herom Universitetets Aarbog for 1934—35, Side 61). Denne Ledighed indtraf ved Docent i Statsvidenskab, Dr. polit. Jørgen Pedersens Afsked fra den 31. Juli 1936 at regne af Hensyn til hans Ansættelse som Professor i Nationaløkonomi ved Aarhus Universitet (jfr. Universitetets Aarbog for 1935—36, Side 7), og det rets- og statsvidenskabelige Fakultet og Konsistorium indstillede da til Ministeriet, at det Lektorat i Nationaløkonomi, som bestod for 1. April 1935, men blev nedlagt ved Oprettelsen af det ovenfor omtalte Docentur, maatte blive genoprettet. I Indstillingen til Ministeriet anførte Konsistorium, at det efter Oplysning fra Fakultetet var magtpaaliggende af Hensyn til den for juridiske Studerende foranstaltede Gennemgang af Nationaløkonomien, at Bevillingen til Lektoratet blev optaget paa Tillægsbevillingsloven for 1936—37. I Skrivelse af 19. November 1936 meddelte Ministeriet, at der paa Finansloven for 1937—38 under Universitetets Konto 4 A. Honorarer til Lektorer m. fl. vilde

blive tilvejebragt Hjemmel for Optagelse af en Bevilling paa 3300 Kr. som 1. Del af en 3-aarig Bevilling paa 3300 Kr. aarlig til Oprettelse af et Lektorat i Nationaløkonomi ved Universitetet, og at der paa Tillægsbevillingsloven for 1936—37, jfr. Rigsdagstidende for 1936—37, Tillæg A. Sp. 5251—5252 vilde blive stillet et maanedligt Beløb af 275 Kr. til Raadighed til Medhjælp ved Undervisningen i Nationaløkonomi for Tiden 1. Februar—31. Marts 1937. Efter Indstilling fra det rets- og statsvidenskabelige Fakultet og Universitetets Rektor blev Stillingen derefter opslaaet ledig med Forpligtelse for den, der blev ansat, at virke som Medhjælper ved Undervisningen i Nationaløkonomi i Tiden 1. Februar—31. Marts 1937 mod et maanedligt Vederlag paa 275 Kr.

Efter at de 3 indkomne Ansøgninger, nemlig fra Cand. polit. Niels Banke, Overretssagfører Johan Jacobsen og Cand. polit. Hans Winding Pedersen, af Ministeriet var tilstillet Universitetet til Erklæring, afgav det rets- og statsvidenskabelige Fakultet under 8. Februar 1937 følgende Udtalelse:

Paa sit Møde den 4. ds. har Fakultetet vedtaget efter enstemmig Indstilling fra den statsvidenskabelige Afdeling at indstille Ansøgeren Cand. polit. Hans Winding Pedersen til Lektoratet samt at indstille, at han antages til Medhjælper ved Undervisningen i Nationaløkonomi i Tiden 1. Februar til 1. April mod det hertil bevilgede maanedlige Vederlag af 275 Kr.

Som Motivering for Indstillingen har Fakultetets statsvidenskabelige Afdeling udtalt følgende om de 3 Ansøgers Kvalifikationer.

Cand. polit. Niels Banke har foruden forskellige Afhandlinger, som ikke skønnes at kunne tillægges nogen videnskabelig Betydning, senest udgivet en mindre Bog om Konjunkturer og Kriser. Hovedindholdet heraf er en Sammenstilling af det vigtigste Talmateriale til Belysning af Verdensdepressionen efter 1929. De Betragtninger, der knyttes til Tallene, er dog paa adskillige Punkter temmelig overfladiske, og heller ikke i et Par korte Afsnit om Konjunkturbevægelsernes Aarsager og Bekæmpelse spores synderlig selvstændig Indsats fra Forfatterens Side. Sprog og Stil gør et noget ufærdigt Indtryk, og det maa ofte betvivles, om den givne Forklaring kan forstaas af de Lægfolk, Bogen fortrinsvis henvender sig til.

Cand. Banke har været Lærer ved Andelsskolen samt i to Perioder Lærer ved den handelsvidenskabelige Lærestalt (Handelshøjskolen).

Med Hensyn til Overretssagfører Johan Jacobsens Kvalifikationer skal man henholde sig til Fakultetets tidligere og senest i 1934 indtagne Stilling (jfr. Universitetets Aarvog 1933—34, Side 22—27), hvorefter han ikke kan anses for egnet til den nu ledige Stilling.

Cand. polit. Hans Winding Pedersen har skrevet forskellige Afhandlinger, som vidner om klar Fremstillingsevne samt Evne til at behandle saavel teoretiske som praktiske økonomiske Spørgsmaal og giver Haab om, at han vil kunne yde Bidrag af videnskabelig Værdi.

Han har i flere Aar undervist ved den handelsvidenskabelige Læreanstalt og til Brug for Undervisningen der skrevet det særdeles klart affattede og let tilgængelige nationaløkonomiske Hovedafsnit i »Almindelig Erhvervslære« (1934). Med Støtte af The Rockefeller Foundation har han i Aaret 1935—36 studeret National- og Bedriftsøkonomi ved amerikanske Universiteter. Han maa utvivlsomt anses for den bedst kvalificerede af Ansøgerne og ogsaa anses for vel egnet til Stillingen.

Efter at denne Indstilling var blevet indsendt til Ministeriet med Konsistoriums Tilslutning beskikkede Ministeriet under 5. April 1937 Cand. polit. Hans Winding Pedersen som Lektor i Nationaløkonomi ved Københavns Universitet for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. April 1937 at regne.

Efter Indstilling af det rets- og statsvidenskabelige Fakultet og Rektor bifaldt Ministeriet under 22. Februar 1937, at der af Universitetets Konto 7, Vederlag een Gang for alle, blev udredet 1200 Kr. til Docent, Dr. polit. Carl Iversen for Ekstraarbejde ved Gennemgangen af Nationaløkonomien for juridiske Studerende i Efteraarssemestret 1936 og ved Eksaminationen af de juridiske Studerende i Nationaløkonomi ved 1. Del af juridisk Embedseksamen i Januar Maaned 1937.

h. Professor ved Aarhus Universitet, Dr. phil. Albert Olsens Udnævnelse til Professor i Historie.

(J. Nr. 330/35).

Som meddelt i Universitetets Aarbog for 1935—36, Side 25, blev Professor, Dr. phil. Erik Arup under 17. Oktober 1935 udnævnt til Professor i nordisk Historie og nordiske Antikviteter (Rostgardianus) fra den 1. Oktober 1935 at regne.

Efter at det derved ledigtblevne Embede som Professor i Historie efter Indstilling af det filosofiske Fakultet og Konsistorium var blevet opslaaet ledigt, blev de indkomne 8 Ansøgninger under 28. November 1935 af Ministeriet tilstillet Universitetet til Erklæring, nemlig fra Bibliotekar C. O. Bøggild Andersen, Cand. mag. Povl Bagge, Lektor Dr. phil. Vilh. la Cour, Mag. art. Vitus Gay, Arkivar, Dr. phil. Holger Hjelholt, Mag. art. Hans Jensen, Ingeniør Vilh. Marstrand og Professor ved Aarhus Universitet, Dr. phil. Albert Olsen.

Efter at det filosofiske Fakultet i sit Møde 2. December 1935 i Henhold til § 3 i kgl. Anordning af 15. Maj 1932 til at bedømme de indkomne Ansøgninger havde nedsat et Udvalg bestaaende af forhv. Professor, Dr. phil. Aage Friis og Professorerne, Dr. phil. Erik Arup og Dr. phil. Knud Fabricius, indsendte Professor Arup under 3. s. M. følgende Skrivelse til Ministeriet:

Anordningen om Regler for Ansættelse af Professorer ved Københavns Universitet af 15. Maj 1932 bestemmer i sin § 3:

Saasnart Ansøgningerne er tilstillet Fakultetet, nedsætter dette til at bedømme Ansøgernes Kvalifikationer et Udvalg paa som Regel 3 Medlemmer, der uanset Fakultetsdelingen vælges blandt de Universitetslærere, der er nærmest fagkyndige. Hvis det ikke er muligt indenfor Universitetet at finde et tilstrækkeligt Antal fagkyndige, kan Fakultetet vælge en eller under særlige Omstændigheder flere udenfor staaende Videnskabsmænd til Medlemmer af nævnte Udvalg.

Til Medlemmer af det fagkyndige Udvalg til at bedømme de om det ledige Professorat i moderne Historie indkomne otte Ansøgninger har et Fakultetsflertal paa Fakultetsmøde 2. December valgt Professorerne Arup og Fabricius samt forhenværende Professor Aage Friis. Da sidstnævnte pr. 1. Oktober 1935 er afgaaet som Professor, er han følgelig ikke længere Universitetslærer, men hører til de i Anordningen omtalte udenforstaaende Videnskabsmænds Klasse. Som saakan kan han efter Anordningen formentlig ikke vælges, medmindre der *absolut ingen Mulighed* er for at finde en tilstrækkelig fagkyndig indenfor Universitetet uanset Fakultetsdeling. Dette er nu saa lidt Tilfældet, at der endog findes en hel Række Lærere indenfor Universitetet, der er tilstrækkelig fagkyndige. Dekanen bragte paa Fakultetsmødet selv Professor Arthur Christensen i Forslag som tredie Medlem af Udvalget, og paa Mødet nævntes som fagkyndige foruden forskellige Medlemmer af det filosofiske Fakultet særlig Professorerne i Rets-historie, Kirkehistorie og økonomisk Historie.

Under disse Omstændigheder maa jeg, der i sin Tid selv som Udvalgsmedlem har deltaget i Formuleringen af nævnte Paragraf, formene, at Fakultetets Valg af Professor Friis ikke er overensstemmende med Anordningens § 3 og følgelig ugyldig, og jeg tillader mig herved at anmode Undervisningsministeriet om en Udtalelse om, hvorvidt denne min Formening er rigtig.

Under 5. s. M. udbad Ministeriet sig Konsistoriums Udtalelse i Anledning af Professor Arups Skrivelse; efter at denne var blevet tilstillet det filosofiske Fakultet til Erklæring, udtalte Fakultetet under 10. December 1935 følgende:

Afgørelsen af, om det er muligt blandt de Universitetslærere, der er nærmest fagkyndige, at finde et tilstrækkeligt Antal fagkyndige, er ved Anordningen henlagt til Fakultetet og maa bero paa et Skøn.

Fakultetets store Flertal (20 Stemmer mod 5) har skønnet, at det i det foreliggende Tilfælde ikke er muligt og man finder intet i det af Professor Arup fremførte, som kan foranledige Fakultetet til at ændre sit engangtagne Standpunkt.

Ovenstaaende Udtalelse blev vedtaget af Fakultetet med 24 Stemmer mod een, medens een Stemmeseddel var blank.

Ved Sagens Behandling i Konsistorium forelaa følgende fra Professor Arup modtagne Skrivelse af 10. December 1935:

I fakultetsmødet 9. december har jeg fremsat følgende betragtninger, som jeg herved tillader mig at forelægge konsistorium:

§ 3 i anordningen om regler for professorers ansættelse ved Københavns universitet af 15. maj 1932 er ordret overtaget fra den tidligere anordning herom af 26. juni 1918. Denne anordning blev formuleret af et af konsistorium nedsat universitetsudvalg, bestaaende af professorerne Arup, Faber, Johannsen, Munch-Petersen, Salomonsen, Schmiegelow, Torm og Vinding Kruse.

Indenfor dette udvalg førtes der en diskussion om det principielle spørgsmaal: om en afgaaende eller afgaaet professor bør være medbestemmende om, hvem der skal være hans efterfølger. Adskillige medlemmer, deriblandt Arup og Faber, holdt paa, at den afgaaende professor ikke burde være medlem af det fagkyndige udvalg, af den principielle grund, at der næsten altid mellem ansøgerne, der som regel vil være hans elever, vil være enten een, som han absolut vil have til efterfølger, eller een, som han absolut ikke vil have — oftest vil vel begge tilfælde foreligge. Andre medlemmer af udvalget tillagde ikke den afgaaende professors indstilling overfor ansøgerne større betydning og fremhævede, at der i alt fald var specialprofessorater, ved hvis besættelse man overhovedet ikke kan udelukke den afgaaende professor, fordi man derved vilde udelukke den eneste, der er virkelig fagkyndig. Dette gælder alle specialvidenskaberne. Det er klart, at hvis anordningen vil udelukke den afgaaede professor i iransk filologi fra at være medbestemmende om, hvem hans efterfølger skal være, vil man udelukke vel den eneste fagkyndige, der findes i landet.

Væsentlig ud fra disse betragtninger blev anordningen af 26. juni 1918 § 3 udformet. Udvalget var enigt om, at det fagkyndige 3-mands udvalg, der faar ansøgningerne om et professorat forelagt til en første behandling, i saa stor udstrækning som muligt skulde sammensættes af fungerende universitetslærere, idet man forudsatte, at den hidtidige indehaver af embedet var afgaaet som professor, inden diskussionen om nybesættelsen begyndte, og saaledes allerede derved var afskaaret fra at komme i betragtning som medlem af det fagkyndige udvalg.

Ud fra denne forudsætning bestemte anordningens § 3:

»Saasnaart Ansøgningerne er tilstillede Fakultetet, nedsætter dette til at bedømme Ansøgnernes Kvalifikationer et Udvalg paa som Regel 3 Medlemmer, der uanset Fakultetsdelingen vælges blandt de Universitetslærere, der er nærmest fagkyndige. Hvis det ikke er muligt indenfor Universitetet at finde et tilstrækkeligt Antal fagkyndige, kan Fakultetet vælge en eller under særlige Omstændigheder flere udenfor staaende Videnskabsmænd til Medlemmer af nævnte Udvalg.«

At det er anordningens tanke, at det fagkyndige udvalg i saa mange tilfælde som muligt skal bestaa af fungerende universitetslærere, fremgaar deraf, at bestemmelsen netop for at opnaa dette saa

skarpt fremhæver, at man ved dets nedsættelse skal se ganske bort fra fakultetsdelingen. Fakultetet skal til medlem af det fagkyndige udvalg vælge hellere en fungerende universitetslærer at et andet fakultet end en udenforstaaende videnskabsmand, det vil sige: den afgaaede professor. Dette understreges i den skrivelse, hvormed universitetet 31. januar 1918 indsendte anordningsforslaget til undervisningsministeriets godkendelse, thi heri siges:

Fakultetet er ved valget ikke bundet til sine egne medlemmer, men kan vælge universitetslærere under andre fakulteter, for saa vidt de maa anses for mere fagkyndige. Ogsaa udenfor universitetet staaende videnskabsmænd kan tilkaldes, men i hovedsagen er dette udvalg dog tænkt som et universitetsudvalg, der foretager den første prøvelse af ansøgningerne.

Denne skrivelse er efter prof. Fabers udkast formuleret af universitetets daværende administrator, prof. Munch-Petersen.

Denne anordningens klare bestemmelse har afgaaende professorer, der vilde have indflydelse paa, hvem der blev deres efterfølger, søgt at sabotere ved at indgive deres ansøgning om afsked saa tidligt, at de endnu er medlemmer af fakultetet, naar det fagkyndige 3-mands udvalg skal nedsættes. Saa kan paagældende fakultet nemlig vanskeligt undgaa at vælge den afgaaende professor til medlem af udvalget, hvor meget dette end strider mod anordningens tilgrundliggende tanke.

Dette gælder imidlertid ikke i det nu foreliggende tilfælde, hvor prof. Aage Friis saa sent som 19. aug. d. A. indgav sin begæring om afsked fra 1. oktbr. d. A., saa at man heraf tør slutte, at han i alt fald dengang var uden interesse i spørgsmaalet om nybesættelse. Nu i december 1935 tilhører han altsaa den kreds, der i anordningens § 3 betegnes som udenforstaaende videnskabsmænd. Det 3-mands udvalg, det filosofiske fakultet skal vælge til at foretage den første prøvelse af ansøgningerne, skal ifølge anordningens § 3 bestaa af fagkyndige fungerende universitetslærere indenfor hele universitetet. Dekanen foreslog i overensstemmelse hermed paa fakultetsmøde 2. december at vælge professorerne Arup, Fabricius og Arthur Christensen, hvilken sidste dekanen altsaa ansaa for fagkyndig i historie. Historie er ikke en specialvidenskab, men vel den mest omfattende af alle, og har i saadant omfang omraader fælles med andre videnskaber, særlig de forskellige filologiske videnskaber, at lærere i disse som oftest maa anses for fagkyndige i historie i anordningens mening. Udenfor det filosofiske fakultet er der professoren i retshistorie, de to professorer i kirkehistorie og fremfor alle professoren i statsvidenskab og økonomisk historie Dr. Axel Nielsen, universitetets nuværende rektor, der er redaktør og medforfatter af den store: *Dänische Wirtschaftsgeschichte*, som han har udgivet under medarbejde af Erik Arup, Albert Olsen og O. H. Larsen.

Derfor mener jeg, at da der ved siden af de to nuværende professorer i historie indenfor universitetet er fagkyndige lærere i historie nok til, at en af dem kan vælges til det fagkyndige 3-mands udvalg, er

det i direkte strid med anordningens § 3, at en udenforstaaende videnskabsmand som den afgaaede prof. Aage Friis, ved fakultetets valg kan blive medlem deraf.

Jeg anmoder om, at denne redegørelse for mit standpunkt maa blive vedlagt konsistoriums svar til Undervisningsministeriet.

Under 13. December 1936 afgav Konsistorium følgende Erklæring til Ministeriet:

I Skrivelse af 5. ds. har Ministeriet udbedt sig en Udtalelse fra Konsistorium i Anledning af den hermed tilbagefølgende Skrivelse af 3. s. M. vedrørende S sammensætning af det faglige Udvalg, der skal bedømme Ansøgerne om det for Tiden ledige Professorat i Historie ved Universitetet.

Saaledes foranlediget skal Konsistorium hoslagt fremsende en fra det filosofiske Fakultet indhentet Erklæring af 10. ds. og dertil bemærke følgende:

I sit Møde den 11. ds. har Konsistorium enstemmig tiltraadt det filosofiske Fakultets Udtalelse, til hvilken man blot skal føje, at den af Professor Arup paaklagede Beslutning efter Konsistoriums Opfattelse ganske klart ligger indenfor Grænserne af det Skøn, som maa tilkomme Fakultetet.

Fra Professor Arup har Konsistorium modtaget medfølgende Skrivelse af 10. December d. A., der gengiver de Udtalelser, han har fremsat ved Sagens Behandling i Fakultetet, og som han har ønsket indsendt til Ministeriet.

Forsaavidt denne Skrivelse gentager Betragtninger, der allerede indeholdes i Henvendelsen til Ministeriet af 3. December, finder Konsistorium ikke Anledning til at knytte nogen Bemærkning til den. Forsaavidt det derimod maatte være Professor Arups Mening at hævde, at Fakultetets Valg af Professor Friis skulde være stridende mod Anordningen af 15. Maj 1932 § 3, fordi Professor Friis tidligere har beklædt det Embede, som nu skal besættes, maa Konsistorium bestemt bestride, at en saadan Forstaaelse af Paragraffen har nogen Hjemmel. Forarbejderne til Anordningen af 1932 og til den, hvad § 3 angaar, med denne ligelydende Anordning af 26. Juni 1918 indeholder ingen Oplysninger, der støtter den af Professor Arup hævdede Fortolkning. Det er vist rigtigt, at der indenfor det Udvalg, som forberedte Anordningen af 1918, var delte Meninger om, hvorvidt en afgaaende eller afgaaet Professor bør kunne øve Indflydelse paa, hvem der skal være hans Efterfølger, men netop den principielle Uenighed om Spørgsmaalet, som saaledes var tilstede i Udvalget, maa gøre det højst usandsynligt, at § 3 har skullet indeholde nogen Afgørelse af det, hvad da ogsaa ganske stemmer med den Erindring, et andet Medlem af Udvalget har om Forhandlingernes Forløb. Og afgørende maa det i hvert Fald være, at en mulig Hensigt i saa Henseende ikke har fundet det mindste Udtryk i Paragraffens Ordlyd, ja end ikke i de Bemærkninger, der

knytted til den i Konsistoriums Skrivelse af 21. Januar 1918, hvormed Sagen indsendtes til Ministeriet (citeret i Professor Arups Skrivelse, trykt i Universitetets Aarbog 1915—20, IV. Side 23).

I Skrivelse af 30. s. M. meddelte Ministeriet Professor Arup, at det filosofiske Fakultets Valg af forhv. Professor Friis til Medlem af Bedømmelsesudvalget angaaende Ansøgerne til Professoratet i Historie efter det i Sagen oplyste ikke efter Ministeriets Formening kunde siges at være stridende mod Bestemmelserne i kgl. Anordning af 15. Maj 1932 § 3.

Det til Bedømmelse af Ansøgerne nedsatte fagkyndige Udvalg afgav under 13. Februar 1936 følgende Indstilling til Fakultetet efter at Mag. art. Vitus Gay under 10. s. M. havde trukket sin Ansøgning tilbage:

Udvalget har delt sig i et Flertal og et Mindretal. Flertallet (under tegnede Friis og Fabricius) udtaler følgende:

Det fagkyndige Udvalg har gjort de om det ledige *Professorat i Historie* indkomne 7 Ansøgninger med Bilag samt de øvrige foreliggende Oplysninger om Ansøgernes vita ante acta og videnskabelige Arbejder til Genstand for Prøvelse. Udvalgets Flertal, undertegnede Knud Fabricius og Aage Friis, har derefter ikke ment det rigtigt at indstille nogen af Ansøgerne til Ansættelse i Embedet uden videre, men maa foreslaa Konkurrence afholdt. Vor Motivering herfor er, at der i de foreliggende Oplysninger ikke findes nogen sikkes Basis for en tilstrækkelig sammenlignende Vurdering af Ansøgernes Kvalifikationer, saa at det ikke fremgaar, at en enkelt af dem er alle de andre afgørende overlegen. Det ledige Professorat er et *Professorat i Historie*; det er opslaaet som saadant og er ikke et Professorat i nyere Historie eller i nogen anden særlig afgrænset Del af Historien.

Under disse Omstændigheder skal Udvalgets Flertal efter Anordningens Paabud i § 6, Stk. 2, begrænse sin Udtalelse og ikke fremsætte nærmere Motivering eller Bedømmelse af de enkelte Ansøgers Kvalifikationer, forsaavidt vi mener, at de paagældende bør deltage i en Konkurrence.

Udvalgets Flertal indstiller, at der gives følgende 6 Ansøgere, nemlig: Mag. art. C. O. Bøggild Andersen, Cand. mag. Povl Bagge, Dr. phil. Vilh. la Cour, Arkivar, Dr. H. Hjelholt, Mag. art. Hans Jensen og Professor, Dr. Albert Olsen Adgang til at deltage i Konkurrencen. Om den Ansøger, som efter vor Mening ikke bør deltage i Konkurrencen, skal vi i Henhold til Anordningens § 6, Stk. 2, særlig udtale:

Ingeniør *Vilhelm Marstrand* har udgivet forskellige Specialarbejder om historiske Emner, der er paaagtelsesværdige ved de deri nedlagte tekniske Kundskaber og Erfaringer og ogsaa med Hensyn til deres Resultater har en vis Værdi, selvom meget deri er omtvisteligt. Men disse Arbejder viser tillige, at Ingeniør Marstrand savner systematisk

Bilag til Professor, Dr. Erik Arups votum (se Side 88) i det

Navn.....	Prof. Albert Olsen	Mag. art. Hans Jensen	Arkivar Dr. Hjelholt
Alder.....	45	45	48
<i>Indenfor professoratets omraade.</i>	<p>1. Disputats.</p> <p>1930: Studier over den danske Finanslov 1850—1864.</p> <p>2. Selvstændige videnskabelige arbejder og af-handlinger i videnskabelige tidsskrifter.</p> <p>1930: Nogle synspunkter for dansk merkantilistisk erhvervs politik. (Scandia).</p> <p>1932: Bybefolkningen i Danmark paa merkantilismens tid. (Acta Jutlandica).</p> <p>1933: Stavnsbaandets indvirkning paa byerne. (Scandia).</p> <p>1933: Dänische Wirtschaftsgeschichte. Kap. 2 og 3.</p> <p>3. Populære arbejder.</p> <p>1919: Danmarks Skibsfart og Søhandel i 17. og 18. Aarh.</p> <p>1927: Staten og Lavene. Hist. Medd. for Kbhvn.</p> <p>1928: Danmarks økonomiske Udvikling 1903—1928. (Soc. Festskrift).</p> <p>1932: Fascismens økonomiske Politik.</p> <p>1933: Antisemitisme og Race-dogme i moderne tysk Politik.</p> <p>1934: Den jødiske Race. (Arv og Race).</p> <p>1934: Det danske Socialdemokrati 1872—1934. (Reg. og Rigsdag).</p> <p>1935: Verdenshistorie 1890—1935 Gyldendal Verdenshist.</p> <p>1930: Verdenskrigens aarsager (Grundrids).</p> <p>1931: National- og socialrevolutionære Strømninger efter Verdenskrigen. (Grundrids).</p> <p>1934: Den økonomiske udvikling i Danmark 1925—1935 (Grundrids).</p>	<p>[1935 indgivet disputats om landboreformer til 1810].</p> <p>1921: Bondecirculæret af 8. Novbr. 1845. (H. T.).</p> <p>1930: Fr. Jul. Kaas og A. S. Ørsted i 1826. (H. T.).</p> <p>1931—34: De danske Stænderforsamlings Historie I—II.</p> <p>1931: Landarbejderspørgsmaals Udvikling i Danmark 1870—1900.</p> <p>1917: A. G. Moltkes forbedring af agerdyrkningen paa Bregentved. (Sore Amt).</p> <p>1919: Lars Bjørnbak og den bjørnbakske bevægelse.</p> <p>1920: Danmark efter 1864.</p> <p>1923: Bidrag til Holbæks Amts Historie. (Holb. Amt).</p> <p>1925—29: Afsnittene 1730—66, 1814—48 og 1920—26 i Det danske Folks Hist. V, VI og VIII.</p> <p>1927: Frankrig efter 1815.</p> <p>1928: Napoleon den Store.</p> <p>1933: Grundtvigianismen i dansk Politik. (Kirkel. Samf. Festskr.)</p>	<p>1923: Den danske Sprogordning og det danske Sprogstyre i Slesvig 1850—64.</p> <p>1915: Frederik Christians stiling til det andet sv. tronfølgervalg. (H. T.).</p> <p>1925: Den slesvigske stænderforsamling i 1860. (H. T.).</p> <p>1929: Martensen og Sprogreskripterne (H. T.).</p> <p>1926: Pastor Chr. Christiansen, Medelby. (Sdj. Aarb.).</p> <p>1928: Treitschke og Slesvig-Holsten (tysk 1929).</p> <p>1929: Mellem krigene. Dahl og Linvald: Sønderjylland II.</p> <p>1929: Fra tiden mellem krigene (Sdj. Aarb.).</p> <p>1935: Falsters Historie II (til udg. af 18. aarh.).</p>
<i>Udenfor professoratets omraade.</i>	<p>1. Disputats.</p> <p>2. Selvstændige videnskabelige arbejder og af-handlinger.</p> <p>1919: Steffen Rodes regnskabsbog over studehandel (H. T.).</p> <p>1919: Peter Nielsen Gad. (Personh. Tskr.).</p> <p>1920: Soforsikring i Danmark før Danske Lovs Tid. (Assurandøren).</p> <p>1922: Dispatchervæsenet i Danmark. (Nord. Forsikringstsk.).</p> <p>3. Populære arbejder.</p>	<p>1920: Den engelske Revolutions Historie 1603—1688.</p>	<p>1932: Ansættelsen til Mølle-skyld i Chr. 5.s Matrikel. (H. T.).</p> <p>1934: Falsters Historie I.</p>
<i>Lærergerning.</i>	1930 docent, 1934 professor i historie ved Aarhus Universitet.	1927 Leder af Studiekredse ved Institut for Historie og Samfundsøkonomi.	

fagkyndige Udvalg om Ansøgningerne til Professoratet i Historie.

Lektor Dr. la Cour	Ingeniør Marstrand	Cand. mag. Povl Bagge	Bibliotekar mag. Bøggild Andersen
52	51	33	37
1913: Redaktør Jens Jessen.		[1935 antaget disputats om Monrads Statstanker].	
1927: Sjællands ældste bygder.			[1936 antaget disputats om Statsomvæltningen 1660].
1910: Hvem byggede forbindelsesvolden mellem Hadeby nor og Danevirke sø. (H. T.). 1925: Geschichte des schleswischen Volkes I. 1927: Kong Gorm og Dronning Thyre. (H. T.). 1934: Adam af Bremens meddelelser om Svend Estridsøn. (H. T.). 1934: Kong Haralds tre Størværker. (Aarb. f. N O H.). 1927: Vort Folks oprindelse og ældste historie. Det danske Folks Hist. I. 1931: Tiden indtil 1241. Sønderjyllands Hist. I. 1931: lektor ved Birkerød kostskole.	1922: Arsenalet i Piræus. 1933: Aabenraa.		

historisk Skoling, og intet af dem behandler større og betydningsfulde historiske Emner. Han kan derfor efter vor Mening ikke komme i Betragtning ved Besættelsen af et Professorat i Historie, hvor disse Kvalifikationer maa være Forudsætning for en Gerning som Universitetslærer.

Mindretallet (undertegnede Arup) udtaler følgende:

Til Begrundelse af, at jeg ikke har kunnet slutte mig til det Forslag om Konkurrence, som er stillet af Flertallet indenfor det fagkyndige Udvalg om Besættelse af det ledige Professorat i Historie, skal jeg anføre:

Til Vejledning ved det fagkyndige Udvalgs Forhandlinger har jeg ladet vedlagte Oversigt (se Side 86—87) over de otte Ansøgere*s* vita ante acta udarbejde, hvori naturligvis kun er medtaget de af Ansøgerne*s* Arbejder, der i det hele kan komme i Betragtning som mere eller mindre kvalificerende til en Stilling som Universitetslærer.

Oversigten viser, at to af Ansøgerne: Bagge og Bøggild Andersen intet andet har at anføre til Støtte for deres Ansøgning, end at de har faaet antaget en Afhandling for Doktorgraden. Da de ikke er helt unge Forskere, men Bøggild Andersen endog har naaet 37-Aars Alderen uden hidtil at have ydet noget videnskabeligt Arbejde, kan disse to Ansøgere under de forhaandenværende Omstændigheder ikke komme i Betragtning.

To af Ansøgerne: la Cour og Marstrand har kun ydet Arbejder indenfor Arkæologi, Stednavneforskning og det Tidsrum, der ligger mellem Forhistorie og Historie. Deres Arbejder er faa og kun af en vis Betydning indenfor dette snævre Omraade. Vedrørende la Cour henviser jeg Fakultetet til, at det i 1931 i Tilslutning til et sagkyndigt Udvalgs enstemmige Indstilling udtalte, at der endnu ikke fra Dr. la Cours Side forelaa en videnskabelig Produktion af et saadant Omfang at den uden videre berettigede ham til en fast Universitetsstilling. Marstrand mangler al historisk Foruddannelse. De to Ansøgere*s* relativt høje Alder udelukker desuden Muligheden for, at nogen af dem skulde kunne naa at bestride Lærergerningen i det ledige Professorat med nogen virkelig Effektivitet indenfor den Virketid, der vil være dem beskaaren. Heller ikke disse to Ansøgere kan derfor komme i Betragtning.

Om de tre Ansøgere: Hjelholt, Hans Jensen og Albert Olsen, der alene kan siges at have Betingelser for at paatage sig den ledige Lærergerning, skal jeg udtale:

Hjelholts anerkendelsesværdige Arbejder ligger, bortset fra Falsters Historie, alle indenfor det snævre Afsnit af dansk Historie i 19. Aarh., som han afstak som sit Særomraade ved sin Doktorafhandling om Sprogreskripterne; det er den danske Politik i Slesvig i Tiden mellem Krigene.

Hans Jensens Omraade er noget videre, for saa vidt det omfatter den danske Bondestands Historie siden de store Landboreformer og den dermed i Forbindelse staaende Landbopolitik. Kun i sin Stænderhistorie har han dog givet en mere indgaaende Skildring af et Afsnit af Danmarks almindelige indrepolitiske Udvikling; verdenshistoriske Emner har han kun behandlet i meget populær Form. Hans Produktion er meget omfattende, præget af en rolig Objektivitet og paa mange Maader fortjenstfuld; men det tør dog siges, at den paa afgørende Punkter mangler den Skarphed og Indtrængen med Hensyn til Problemstilling og Behandling, der kendemærker dyberegaaende videnskabelig Forskning.

Albert Olsens videnskabelige Produktion er, som Oversigten viser, langt større og mere varieret end enten Hjelholts eller Hans Jensens; han har med stor videnskabelig Kraft og Klarhed behandlet en Række Emner af dansk Historie siden 17. Aarh., og af den nyeste Verdenshistorie. Han har ved sin Disputats grundlagt et mere indtrængende Studium af dansk Finanshistorie i 19. Aarh., han har givet en Førsteskildring af dansk økonomisk Historie op til 1840, hvortil slutter sig hans paa Arkivmateriale hvilende grundlæggende Studier over Merkantilismen; han har nylig afsluttet en almindelig Fremstilling af Verdenshistorien siden 1890. Dertil kommer, at Albert Olsen fremfor de to andre er kvalificeret ved sit femaarige Arbejde som Universitetslærer i Aarhus.

Da det er af højeste Vigtighed for Undervisningen i Historie ved Københavns Universitet, at den ledige Lærerpost snarest besættes, da en Konkurrence mellem de tre sidstnævnte Ansøgere kun vil paalægge disse og Universitetet unødigt Besvær, og da Albert Olsen efter min Formening er samtlige Ansøgere aldeles overlegen, skal jeg tillade mig at indstille, at det filosofiske Fakultet uden Konkurrence indstiller Professor i Historie i Aarhus, Dr. phil. Albert Olsen til det ledige Professorat i Historie ved Københavns Universitet.

Den 24. Februar 1936 afgav Fakultetet sin Indstilling, hvori udtaltes følgende:

Efter at Mag. art. Vitus Gay i den vedlagte Skrivelse af 10. ds. har trukket sin Ansøgning tilbage, afgav det fagkyndige Udvalg om de resterende 7 Ansøgninger den vedlagte Indstilling til Fakultetet af 13. ds., hvori et Flertal (Friis og Fabricius) indstiller, at Embedet besættes efter afholdt Konkurrence mellem 6 af de 7 Ansøgere, nemlig alle undtagen Ingeniør Marstrand, medens Mindretallet (Arup) indstiller, at en af Ansøgerne, nemlig Professor ved Aarhus Universitet, Dr. phil. Albert Olsen ansættes i Embedet. Udvalgets Indstilling har i Overensstemmelse med § 4, Stk. 2, i den fornævnte Anordning været tilstillet Ansøgerne og fra 6 af disse, nemlig alle undtagen Cand. mag. Povl Bagge har Fakultetet derefter modtaget de vedlagte Skrivelser.

Udvalgsindstillingen har derefter været behandlet paa Fakultetets Møde den 24. ds., hvor det vedtoges at behandle Sagen paa det foreliggende Grundlag, hvorefter der i Henhold til Anordningens § 6, Stk. 1, Punkt 2, vil være at afholde Konkurrence. Paa Fakultetsmødet stemte Professor, Dr. phil. Erik Arup for, at der skulde gives Ingeniør Marstrand Adgang til at deltage i Konkurrencen, til hvilken derefter samtlige Ansøgere har Adgang. De fra Ansøgerne fremkomne Bemærkninger nøjedes Fakultetet med at tage til Efterretning, da Konkurrencen skal finde Sted.

Med Henvisning til den oftnævnte Anordnings § 7, Stk. 1, skal Fakultetet endvidere indstille, at der i Henhold til kgl. Resolution nedsættes en Konkurrencekomité bestaaende af Fakultetets Dekanus, Docent, Dr. phil. O. E. Ravn som Formand, Professor, Dr. phil. Aage Friis, Professor, Dr. phil. Erik Arup og Professor, Dr. phil. Knud Fabricius, alle valgte af Fakultetet, fremdeles Professor i Historie ved Göteborgs Högskola Curt Weibull, Professor i Historie ved Stockholms Högskola Niels Gabriel Ahnlund og Professor i Historie ved Oslos Universitet Jac. Worm-Müller og endelig som Suppleant for samtlige Medlemmer af Komiteen Bibliotekar ved det kgl. Bibliotek, Dr. phil. Frk. Ellen Jørgensen, alle valgte af Undervisningsministeriet.

Man skal endvidere med Henvisning til Anordningens § 8, Stk. 1, indstille, at Konkurrencen for hver af Deltagerne kommer til at bestaa i Besvarelse indenfor et Tidsrum af 2 Maaneder af en større skriftlig Opgave, hvis Emne fastsættes af Konkurrencekomiteen samt af tre Forelæsninger, den ene over selvvalgt Emne, de to øvrige med Emner og Forberedelsestid fastsatte af Konkurrencekomiteen.

Endvidere skal man indstille, at det nærmere vedrørende Konkurrencen, derunder Tidspunktet for dens Afholdelse overlades til Konkurrencekomiteen.

Efter at Fakultetets Indstilling under 9. Marts 1936 var blevet indsendt til Ministeriet med Konsistoriums Tilslutning, blev der ved kgl. Resolution af 23. Marts 1936 nedsat en Konkurrencekomité som foreslaaet af Fakultetet, og under 24. s. M. bifaldt Ministeriet, at Konkurrencen fandt Sted mellem samtlige Ansøgere og efter de af Fakultetet foreslaaede Bestemmelser.

I Skrivelse af 22. Marts 1936 meddelte Cand. mag. Povl Bagge, at han ikke ønskede at deltage i Konkurrencen.

Den skriftlige Opgave blev meddelt Konkurrencedeltagerne den 23. Juni 1936 med Frist for Aflevering den 31. August 1936 og havde følgende Ordlyd: »En kritisk Redegørelse for, hvorledes Forbindelsen mellem Danmark og Norge i det 18. Aarhundrede virkede paa de to Folk.«

Konkurrencens mundtlige Del afholdtes saaledes, idet Rækkefølgen af Deltagerne fastsattes ved Lodtrækning: Forelæsningen over selvvalgt Emne: Den 22. Oktober 1936 Kl. 10—11: Dr. phil. Vilh.

la Cour: Johann Gottlieb Fichte i Lys af den nyere tyske Historieforskning, Kl. 11—12: Dr. phil. C. O. Bøggild Andersen: Nation og Nationalkarakter, Kl. 15—16: Ingeniør Vilh. Marstrand: Metode for genealogisk Forskning, den 23. Oktober 1936 Kl. 10—11: Dr. phil. Hans Jensen: Den tyske Kulturkamp efter 1871, Kl. 11—12: Dr. phil. H. Hjelholt: Friedrich Meinecke. Nogle Træk i hans historiske Forfattervirksomhed, Kl. 15—16: Professor, Dr. phil. Albert Olsen: Det danske Bondesamfunds Struktur under Stavnsbaandet. De to Forelæsninger med henholdsvis 7 og 4 Døgns Forberedelsestid afholdtes i Dagene 2.—3. November og 6.—7. November 1936. Den første af disse Forelæsninger, hvis Emne af Konkurrencekomiteen blev fastsat til: »Fremlæggelse af et kildekritisk Problem efter eget Valg« afholdtes saaledes: Den 2. November 1936 Kl. 10—11: Professor, Dr. phil. Albert Olsen: En kritisk Vurdering af Gustav d. 2den Adolfs Kobberpolitik, Kl. 11—12: Dr. phil. H. Hjelholt: Om Dannelsen af den provisoriske Regering i Kiel Natten mellem den 23. og 24. Marts 1848, Kl. 15—16: Ingeniør Vilh. Marstrand: De angelsaksiske Kongestamtræers Betydning for den danske Historie, den 3. November 1936 Kl. 10—11: Dr. phil. Hans Jensen: Forudsætninger og Baggrund for Kong Frederik 6tes Svar paa den store Trykkefrihedsadresse i Februar 1835 (»Vi alene vide« . . .), Kl. 11—12: Dr. phil. Vilh. la Cour: Valget i Ribe 1460, Kl. 15—16: Dr. phil. C. O. Bøggild Andersen: Baron Mohrenheims Skildring af Danmarks ydrepolitiske Krise i 1870. Den anden Forelæsning, hvis Emne af Konkurrencekomiteen blev fastsat til: »Maal og Principper for Laboratorieøvelser i Historie« afholdtes saaledes: Den 6. November Kl. 10—11: Professor, Dr. phil. Albert Olsen, Kl. 11—12: Dr. phil. Holger Hjelholt, Kl. 15—16: Ingeniør Vilh. Marstrand, den 7. November 1936 Kl. 10—11: Dr. phil. Hans Jensen, Kl. 11—12: Dr. phil. Vilh. la Cour, Kl. 15—16: Dr. phil. C. O. Bøggild Andersen.

Den 8. November 1936 afgav Konkurrencekomiteen følgende Indstilling til Ministeriet:

Efter at Komiteen i Henhold til § 8 i kgl. Anordning af 15. Maj 1932 har drøftet og gennemgaaet Ansøgnernes vita ante acta, tidligere videnskabelige Produktion og Udfaldet af de afholdte offentlige Prøver, har Komiteen delt sig i et Flertal og et Mindretal. Flertallet, nemlig Professorerne Arup, Weibull, Worm-Müller og Docent Ravn indstiller Professor ved Aarhus Universitet, Dr. phil. Albert Olsen. Mindretallet, nemlig Professorerne Ahnlund, Fabricius og Friis indstiller Lektor, Dr. phil. Vilh. la Cour til det ledige Embede.

Herefter blev ved kgl. Resolution af 30. November 1936 Professor ved Aarhus Universitet Albert Olsen udnævnt til Professor i Historie ved Københavns Universitet fra den 1. December 1936 at regne. Paa Normeringsloven for 1937—38, jfr. Rigsdagstidende for 1936—37, Tillæg A, Sp. 3561—62, 3573—74, 3711—12 og 3744 blev

der tillagt ham Pensionsret, uagtet han ved sin første Ansættelse som Tjenestemand var fyldt 40 Aar, hvorhos der blev tillagt ham Lønningsanciennitet fra 1. November 1934 og — med Hjemmel i Tjenestemandslovens § 55 — Pensionsanciennitet fra 1. Juni 1932, dog under Forudsætning af, at den for ham som Professor ved Aarhus Universitet oprettede Pensionsforsikring overførtes til Staten til delvis Dækning af Pensionsbyrden, eller at der med Hensyn til den paagældende Pensionsforsikring blev truffet anden af Finansministeriet godkendt Ordning.

Ved Undervisningsministeriets Skrivelser af 3. April 1936 og 25. Januar 1937 blev der af Universitetets Konto 7 og 10. e. stillet et Beløb af ialt 4970 Kr. 44 Øre til Raadighed til Dækning af de med Konkurrencens Afholdelse forbundne Udgifter. Endvidere bifaldt Ministeriet under 8. Juni 1937 efter Indstilling fra det filosofiske Fakultet og Rektor, at der af Universitetets Konto 10e. blev stillet et Beløb af ialt 1343 Kr. 25 Øre til Raadighed til Dækning af to Trediedele af Udgiften ved Maskinskrivning af den skriftlige Opgave under Konkurrencen for 4 af Deltagerne, som havde ansøgt om Refusion af denne Udgift.

i. Oprettelse af et ekstraordinært Professorat i Assyriologi for Docent, Dr. phil. O. E. Ravn.

(J. Nr. 139/30).

Under 22. Januar 1930 indsendte ekstraordinær Docent i Assyriologi, Dr. phil. O. E. Ravn følgende Andragende:

Undertegnede, der ansattes i sin nuværende Stilling den 1. April 1923, fik ved sin Ansættelse bevilget den samme Lønningsanciennitet, som jeg havde som Lektor ved Gjentofte kommunale Skolevæsen (1. Oktober 1919), det vil sige et Løntillæg straks. Nedgangen i Løn indskrænkedes derved til de 900 Kr., som er Forskellen i Løn mellem de to Stillinger, men jeg saa mig dog nødsaget til at beholde en halv Snes løse Skoletimer, som jeg imidlertid opgav i 1927, samtidigt med min Rejse til Orienten, for efter min Hjemkomst at kunne samle mig om større videnskabelige Arbejder. Da den Indtægt, jeg dermed gav Afkald paa, ikke paa langt nær opvejedes ved, at jeg i 1928 naede op paa øverste Løntrin (den var i 1926—27 2592 Kr.), tillader jeg mig herved at ansøge om mit Docenturs Omdannelse til et ekstraordinært Professorat, saa snart dette maatte være gørligt.

Min Undervisning har omfattet sproglige Kursus i Akkadisk og Sumerisk, Tolkning af historiske, religiøse og juridiske Tekster, arkæologiske Øvelser, samt assyriologiske Skriveøvelser; desuden har jeg holdt en Forelæsningsrække (babylonske Syndflodslegender) for en videre Kreds. En af mine første Opgaver var at indrette en Magister-

konferens for en Studerende med Assyriologi som Hovedfag; saa vidt jeg kan skønne, er Resultatet af dette første Forsøg et saadant, at det kan siges at staa Maal med den internationale Standard.

I 1923 var jeg Suppleant i Dommerkomiteen ved Konkurrencen om et Docentur i Musikvidenskab. I 1926 valgtes jeg til Medlem af Konsistorium. Jeg er for Tiden Medlem af Bestyrelsen af Foreningen af Lærere ved Universitetet og andre højere Lærestalter.

I 1927—28 var jeg, med Understøttelse af Rask-Ørsted Fondet paa Studieophold ved Udgravningsekspeditionerne i Mesopotamien, og besøgte, med Støtte af Carlsbergfondet Syrien, Palæstina og Ægypten. Jeg besøgte Museerne i London, Oxford, Paris og Bruxelles i 1926, i Berlin 1929 med Understøttelse fra Universitetet. Jeg var paa en Sendelse fra Ny Carlsbergfondet i 1928, og besøgte derunder atter Museerne i London og Oxford.

Jeg har været Raadgiver i assyriologiske Spørgsmaal for Nationalmuseet, Glyptoteket og Tidsskriftet »Acta Orientalia«, samt medvirket ved Katalogiseringen af Nationalmuseets assyriologiske Samling; herunder har jeg gjort en stor Del Forarbejder til en Publikation af dennes Seglcylindre.

I 1926 vikarierede jeg ved det hebraiske Kursus og Eksamen for Teologer, ligesom jeg har vikarieret som Censor ved denne Eksamen, — et Arbejde, som i ikke ringe Grad havde min Interesse.

Jeg har offentliggjort:

- Sankerib's babylonske Politik i Buhl's Festskrift 1925.
- Glyptotekets Gudea-Statuette i Kunst og Kultur 1926.
- The Rise of Marduk i Acta Orientalia 1928.
- En Række assyriologiske Artikler i Salmonsens's Leksikon.
- 7 Kroniker i »Nationaltidende« om min Rejse til Mesopotamien.

I dette Foraar vil foreligge:

- Some disputed points in Babylonian Sacred Architecture
i Acta Archæologica I.
- Udgravning i Mesopotamien i Studier fra Sprog- og
Oldtidsforskning.

Jeg tilføjer, at jeg fra 1929 er Medarbejder ved The Assyrian Dictionary, udgivet af The Oriental Institute, University of Chicago, og at jeg i 1930 deltager i Folkeuniversitetets Undervisning.

Under 22. Februar 1930 fremsendte det filosofiske Fakultet Docent Ravns Andragende med følgende Skrivelse:

Hoslagt skal Fakultetet fremsende et Andragende, hvori Docent, Dr. phil. Otto Emil Ravn anholder om, at det ekstraordinære Docentur i Assyriologi, som han har beklædt siden 1923, maa blive omdannet til et ekstraordinært Professorat.

Assyriologien er i vore Dage et meget stort Fag, hvis Omraade stadig udvides gennem nye Fund, og den har eminent Betydning for Oldtidshistorien og for de forskellige Filologier, der beskæftiger sig med den nærmere Orient, saaledes at den absolut kan gøre Krav paa at repræsenteres ved et Professorat ved Københavns Universitet.

Man skal tillige henlede Opmærksomheden paa, at Docent Ravn, der var Lektor ved Gentofte kommunale Skolevæsen, indtil han i 1923 overtog Docenturet i Assyriologi, derved blev sat 900 Kr. ned i Løn, hvilken Nedgang ikke paa langt nær opvejedes ved, at han i 1928 kom op paa øverste Løntrin, og at han i de forløbne 7 Aar baade ved sin Undervisning og ved sine videnskabelige Arbejder har gjort udmærket Fyldest, hvorfor Fakultetet i høj Grad maatte ønske, at hans ekstraordinære Docentur omdannes til et ekstraordinært Professorat.

Konsistorium indsendte under 25. Juni 1930 dette Andragende til Ministeriet og indstillede, at der paa Finansloven for 1931—32 søgtes Hjemmel for Omdannelse af det af Dr. phil. O. E. Ravn beklædte ekstraordinære Docentur til et ekstraordinært Professorat.

Professoratet blev imidlertid ikke oprettet paa Finansloven for 1931—32, og Konsistorium gentog i den følgende Tid hvert Aar Andragendet om det paagældende Professorats Oprettelse. Den 9. Marts 1936 indsendte det filosofiske Fakultet følgende fornyede Andragende:

Docent O. E. Ravn har anmodet Fakultetet om at bringe hans Ansøgning (1930) om Omdannelse af det af ham beklædte Docentur i Assyriologi til et ekstraordinært Professorat i samme Fag i Erindring over for Myndighederne. Fakultetet skal derfor under Henvi- sning til de Udtalelser, hvormed det i sin Tid ledsagede Docent Ravns Ansøgning, paany fremhæve, at det Omraade, som Lærestolen dækker, er af den allerstørste Betydning for den historiske og sprogvidenskabelige Forskning. Assyriologien er Nøglen til hele Forasiens ældste Historie i Aartusinderne før Kristus; den er det ikke blot ved de direkte Efterretninger, som indeholdes i den assyrisk-babyloniske Kileskriftlitteratur, men ogsaa derved, at den gør det muligt at læse de Tavler, som andre Folkeslag i tilstødende Egne har efterladt sig i Kileskrift, men i deres eget Sprog. Fund af saadanne Tekster er i den nyeste Tid blevet hyppigere og hyppigere. Særlig opsigtsvækkende var Udgravningerne ved Boghazkøj i Lilleasiens Indre, hvorved Tusinder af Tavler i et hidtil ganske ubekendt indoeuropæisk Sprog (Hittitisk) fra andet Aartusinde f. Kr. kom for Dagens Lys. Det maa anses for aldeles nødvendigt, at ethvert Folk, som ønsker at gøre en selvstændig Indsats i den fælleseuropæiske historiske og sprogvidenskabelige Forskning, raader over en Lærestol i Assyriologi, saa at de unge, som af mange forskellige Grunde ønsker at have Føling med Faget, ikke øjeblikkelig skal være henviste til Udlandet, især da det under de nuværende politiske Forhold bliver mere og mere umuligt at anvise vore Studenter og unge Kandidater passende Studiecentre i Udlandet.

Docent O. E. Ravn har lige siden 1923 under daarlige økonomiske Vilkaar paa udmærket Maade varetaget den assyriologiske Undervisning ved Københavns Universitet og tillige udført forskellige Eksamenstjenester. Ved en Rejse til Udgravningerne i Mesopotamien i 1930, hvorom han har aflagt Beretning i trykte Arbejder, har han yderligere dygtiggjort sig til sin Virksomhed. Han har haft det ærefulde Hverv at være Medarbejder ved The Chicago Oriental Institute's assyriske Thesaurus og har i denne Egenskab bearbejdet en stor Mængde af de vanskeligste Kileskrifttekster. Det drejer sig om Udarbejdelse af et Manuskript paa o. 1800 Kvartsider; dette Arbejde afsluttedes 1933. Ved sin Udgave af »Babylonske og assyriske Kongers historiske Indskrifter« i selvstændig Oversættelse (1934) har han gjort den historiske Forskning en betydelig Tjeneste. Hertil kommer foruden de Arbejder, hvorom Oplysning findes i Ansøgningen af 1930, og foruden flere mindre Afhandlinger efter 1930 og Arbejderne før 1930, nu desuden et Par omtrent afsluttede, men endnu uudgivne Arbejder, særlig en Undersøgelse om et af de interessanteste Punkter i den babylonisk-assyriske Syntaks, forelagt i Hovedtræk ved Orientalistkongressen i Rom 1935.

Fakultetet maa i høj Grad ønske, at den Mand, hvem en saa omfattende Virksomhed paahviler, faar en ydre Stilling, som virkelig svarer hertil, og gør det muligt for ham uforstyrret at hellige sig sit videnskabelige Arbejde. Man skal i den Henseende ikke blot fremhæve, hvad der allerede fremhævedes i 1930, at Docent Ravn ved sin Overgang fra Skolevæsenet til Universitetet i 1923 gik tilbage i Løn og mistede nærliggende Avancementsmuligheder, men skal tillige betone, at Docent Ravns Arbejde kræver særlig kostbare Boganskaffelser.

Fakultetet skal derfor saa indtrængende, som det er muligt, henstille til det høje Ministerium at søge den af Docent Ravn ønskede Omdannelse af Lærestolen gennemført.

Dette Andragende indsendte Konsistorium under 20. Juni 1936 til Ministeriet og under 7. September 1936 meddelte Ministeriet, at Finansministeriet under Forhandlingerne om Budgettet for 1937—38 havde ønsket Spørgsmaalet om Oprettelse af et ekstraordinært Professorat for Docent Ravn sat i Forbindelse med den ved Professor, Dr. phil. J. Østrups Afgang i 1937 forestaaende Nedlæggelse af det ekstraordinære Professorat i islamisk Kultur. Efter at Konsistorium derefter i Skrivelse af 16. Oktober 1936 havde anmodet det filosofiske Fakultet om en Udtalelse om, hvorvidt dette agtede at stille Forslag om Oprettelse af en Lærerpost for det Fagomraade, som for Tiden dækkes af det af Professor Østrup beklædte ekstraordinære Professorat, eller for en Del af dette Fagomraade, indsendte Fakultetet følgende Udtalelse af 19. November 1936:

Efter at Fakultetet i Foraaret havde behandlet de forskellige Fakultetet vedrørende Forslag om Oprettelse af nye eller Omdannelse

af bestaaende Lærerstillinger, som man ønskede taget under Overvejelse i Forbindelse med Udarbejdelse af Forslag til Finanslov og Normeringslov for Finansaaret 1937—38, modtog man fra Dr. phil. K. Grønbech en Ansøgning om, at der for ham maatte søges oprettet et ekstraordinært Docentur i Tyrkisk, hvilket Fag udgør en Del af det Fagomraade, som hidtil har henhørt under det af Professor, Dr. phil. Østrup beklædte Professorat i islamisk Kultur. Denne Ansøgning er senere taget tilbage, men vil sandsynligvis i ændret Form paany blive indsendt til næste Foraar.

Forinden dette sker, kan Fakultetet ikke tage endelig Stilling til Ansøgningen, men man kan allerede nu udtale, at man ikke for Tiden vil foreslaa Oprettelse af noget nyt ekstraordinært Professorat, hverken i islamisk Kultur eller i Tyrkisk, at man heller ikke for Tiden vil foreslaa oprettet et ekstraordinært Docentur i noget af disse Fag, samt at man, uanset hvilken Stilling man iøvrigt maatte finde det rigtigt at indtage til Dr. Grønbechs Ønske om en Ansættelse ved Universitetet, mener, at et eventuelt Forslag om en saadan Ansættelse ubeinget bør staa tilbage for Forslaget om Oprettelse af et ekstraordinært Professorat for Docent Ravn, for hvis Fremme det under ingen Omstændigheder bør danne en Hindring.

Denne Erklæring blev under 25. November 1936 indsendt til Ministeriet med Konsistoriums Tilslutning. Herefter blev der paa Finansloven for 1937—38, jfr. Rigsdagstidende for 1936—37, Tillæg B. Sp. 1323—26 under Universitetets Konto 2. Lønninger til ekstraordinære Professorer og Docenter, tilvejebragt Hjemmel for Oprettelsen af Professoratet, og ved kgl. Resolution af 12. April 1937 blev Docent, Dr. phil. O. E. Ravn udnævnt til ekstraordinær Professor i Assyriologi ved Københavns Universitet fra 1. April 1937 at regne.

k. Professor, Dr. phil. Holger Pedersens Afgang fra Universitetet og Docent ved Aarhus Universitet, Dr. phil. Louis Hjeltslevs Udnævnelse til Professor i sammenlignende Sprogvidenskab.

(J. Nr. 180/37).

Under 31. Marts 1937 blev der meddelt Professor i sammenlignende Sprogvidenskab, Dr. phil. Holger Pedersen Afsked efter Ansøgning paa Grund af Alder med Pension fra den 31. August 1937 at regne.

Efter at det saaledes ledigtblevne Embede efter Indstilling af det filosofiske Fakultet og Universitetets Rektor var blevet opslaaet ledigt, blev under 20. April 1937 de indkomne 2 Ansøgninger af Ministeriet tilstillet Universitetet til Erklæring, nemlig fra Lektor, mag. art. Edw. Dirckinck-Holmfeld og Docent ved Aarhus Universitet, Dr. phil. Louis Hjeltslev.

Til at bedømme de indkomne Ansøgninger nedsatte Fakultetet i Henhold til § 3 i kgl. Anordning af 15. Maj 1932 et Udvalg bestaaende af Professorerne, Dr. phil. Holger Pedersen, Dr. phil. Kr. Sandfeld og Anton Karlgren. Dette Udvalg afgav under 11. Maj 1937 følgende Indstilling til Fakultetet:

Undertegnede, hvem det af Fakultetet er paalagt som fagkyndigt Udvalg at gøre Indstilling til Fakultetet i Sagen om Besættelse af Professoratet i sammenlignende Sprogvidenskab ved Københavns Universitet, skal herved udtale følgende:

Der er indkommet to Ansøgninger, fra Mag. art., Lektor Edw. Dirckinck-Holmfeld og fra Docent, Dr. phil. Louis Hjelmlev.

Den førstnævnte Ansøger, Mag. art., Baron Edw. Dirckinck-Holmfeld, er født den 9. December 1889. Han har taget Magisterkonferens i nordisk Filologi og desuden lagt sig efter slaviske Sprog, ganske særligt Cechisk, som han efter alle Vidnesbyrd behersker praktisk i fremragende Grad. Han har som Lektor i nordiske Sprog i Prag indlagt sig ubestridelige Fortjenester, der imidlertid ligger i et ganske andet Plan, end hvad der maatte kræves som Kvalifikation til det ledige Universitetsprofessorat. Den Lærebog i Dansk under Sammenligning med Tysk, ved hvilken han har samarbejdet med Professor B. Trnka, er udelukkende at bedømme som et praktisk Hjælpemiddel. Nogen sprogvidenskabelig Produktion foreligger der ikke fra hans Haand. Hans Medarbejderskab ved Tidsskriftet »Indogermanisches Jahrbuch« I—VII bestaar i en registrerende og delvis refererende Bibliografi over Arbejder om nordiske Sprog. Hvis det i hans Ansøgning nævnte Arbejde om »Brugen af Præfikset *roz-* i de slaviske Sprog« (hvortil medunderskrevne Professor Holger Pedersen og Professor Anton Karlgren har et ret indgaaende Forhaandskendskab) skulde blive antaget som Doktorafhandling, vil det ikke forandre noget ved hans Stilling i Forhold til det ledige Professorat; dertil kan denne Afhandling ikke kvalificere, da den bevæger sig paa et andet Omraade end Lærestolens. Vi maa saaledes erklære, at han ikke kan komme i Betragtning.

Om den anden Ansøger, Docent, Dr. Louis Hjelmlev, har et Udvalg bestaaende af de samme Personer som nærværende Udvalg allerede for tre Aar siden udtalt sig, da han søgte om sin nuværende Stilling som Docent i sammenlignende Sprogvidenskab ved Aarhus Universitet. Under Henvisning til hans Uddannelse og til tre større Arbejder, hans »Principes de grammaire générale«, hans »Études baltiques« og hans kommenterede Udgave af Rask's »Udvalgte Afhandlinger« (og den sig dertil sluttende Afhandling »Rasmus Rask og Sverige« i Letterstedtske Tidsskrift 1933, Side 445—456) erklærede vi ham for kvalificeret til Læreposten i sammenlignende Sprogvidenskab i Aarhus. Da der ikke kan stilles ringere Fordringer for Ansættelse ved Aarhus Universitet end ved Københavns Universitet, ligger der heri en Erklæring ogsaa med Hensyn til Københavns Universitet, og vor Opgave i det

nærværende Øjeblik maa altsaa i det væsentlige være at bedømme den Undervisningsvirksomhed og den Produktion, som han har udfoldet siden 1934. Vi skal da for det første udtale, at hans Universitetsundervisning, som medunderskrevne Professor Holger Pedersen i Egenkab af Censor ved en Magisterkonferens i Aarhus har haft Føling med, har været god og forsvarlig og sikkert har været en god Forskole til den Opgave, som det større Universitet stiller. Og vi skal yderligere udtale, at han har udfoldet en meget flittig Produktion. Denne omfatter for det første et større Værk om Rask (»Rasmus Rask, Breve og Levned«); med Afslutningen af dette vigtige Arbejde vil Dr. Hjelmlev meget belejligt faa mere Tid til at møde de Krav, som Overtagelsen af et nyt Embede vil medføre. Desuden omfatter hans Produktion et Antal sproglilosofiske Arbejder, hvoriblandt »La catégorie des cas« (1935). Disse Arbejder tilhører en for Tiden i Sprogvidenskaben fremherskende Retning, der maa antages at være et naturligt Led i Videnskabens Udvikling, men øjensynligt kun et Gennemgangsled. De maa derfor siges at tilhøre Undervisningsomraadets Periferi; men vi skynder os at tilføje, at de er blevet meget gunstigt modtagne i den udenlandske Fagpresse (se f. Eks. Bulletin de la Société de Linguistique de Paris, XXXVII, Comptes rendus Side 2 ff., og Indogermanische Forschungen, LV, Side 61 ff.). Dr. Hjelmlev er en Mand med gode Kundskaber i sit Fag i Forening med filologisk Akribi, i Besiddelse af megen Dygtighed og personligt Initiativ, men tillige af aandelig Smidighed og pædagogisk Evne.

Vi skal efter alt det anførte indstille, at Dr. Louis Hjelmlev ansættes i det ledige Embede.

Efter at denne Indstilling var blevet tiltraadt af Fakultetet og indsendt til Ministeriet med Konsistoriums Tilslutning, blev ved kgl. Resolution af 3. Juli 1937 Docent ved Aarhus Universitet, Dr. phil. Louis Hjelmlev udnævnt til Professor i sammenlignende Sprogvidenskab ved Københavns Universitet fra den 1. September 1937 at regne.

I. Fhv. Overbibliotekar, Dr. phil. H. O. Langes Afgang fra Universitetet og Dr. phil. C. E. Sander-Hansens Beskikkelse som Lektor i Ægyptologi.

(J. Nr. 239/35).

I en Skrivelse af 30. April 1935 rettede Lektor i Ægyptologi, Dr. phil. H. O. Lange en Henstilling til Konsistorium om at udvirke, at der fra 1. April 1937 blev oprettet et fast Docentur i Ægyptologi ved Universitetet til Afløsning af Lektoratet i samme Fag.

Efter at Konsistorium havde udbedt sig en Udtalelse fra det filosofiske Fakultet om Dr. Langes Henstilling, tilskrev Fakultetet under 27. September 1935 Konsistorium saaledes:

Det filosofiske Fakultet andrager herved om, at der maa blive oprettet et Docentur i Ægyptologi, at besætte fra det Tidspunkt af, da den nuværende Lektor i Faget, forh. Overbibliotekar, Dr. H. O. Lange, trækker sig tilbage fra sin Stilling.

Fagets videnskabelige Betydning kræver næppe nogen udførlig Paavisning. Det er velbekendt, at enhver Forsker, som vil forfølge dels vor Kulturs, dels vor Sprogets Historie længer tilbage end til Romerne og Grækerne, vil være henvist til at fæste sit Blik paa den nærmere Orient. De to ordinære Professorater i indisk Filologi og i semitisk Filologi kan derfor ikke undværes ved noget større Universitet. Men ved Siden heraf er en Lærestol for Assyrisk (Kileskriftforskning) og en Lærestol for Ægyptisk et uafviseligt Krav for ethvert Land, som vil være videnskabelig selvstændigt paa vor Kulturhistories Omraade. Vel er Assyrisk et semitisk Sprog og Ægyptisk længere ude beslægtet med Semitisk. Men disse Sprogs og deres Litteraturmindesmærkers særlige Overleveringsform kræver nødvendigvis Specialisters Arbejde; hertil kommer, at de Tidsrum, som disse to Litteraturer aabner for vort Blik, for en stor Del ligger forud for de Perioder, som den almindelige semitiske Filologi beskæftiger sig med.

Ved Københavns Universitet har Assyriologien og Ægyptologien været repræsenterede lige siden 1883, da Valdemar Schmidt blev ansat som Docent (efter at han allerede i en Række Aar forud derfor havde virket som Privatdocent). Det var imidlertid allerede dengang ikke nogen helt tilfredsstillende Ordning at lade begge Fag bestride af een Mand; og med den Udvikling, som begge Discipliner siden da har gennemgaaet, er en saadan Ordning nu overhovedet ikke længer mulig. Fakultetet kunde derfor, da Valdemar Schmidt i 1922 tog sin Afsked, ikke et Øjeblik tænke paa en Forening af begge Opgaver. Efter Fakultetets Indstilling blev Dr. O. E. Ravn (der allerede i en Aarrække havde virket som Privatdocent) ansat som Docent i Assyriologi. Siden da bestaar der altsaa et Docentur i Assyriologi. Naar der derimod efter Valdemar Schmidts Afsked ikke af Fakultetet blev gjort nogen Indstilling om en Fortsættelse af den ægyptologiske Undervisning, var det ingenlunde Udtryk for nogen Miskendelse af Fagets Betydning, men det beroede paa, at man ikke mente at kunne raade over en egnet Personlighed til et Docentur i Ægyptologi. Vel havde Danmark en Ægyptolog af internationalt Ry, nemlig den daværende Overbibliotekar ved det kongelige Bibliotek H. O. Lange. Men netop det høje Embede, han beklædte, gjorde, at man ikke mente at kunne regne med ham; og nogen ung Videnskabsmand, der var kvalificeret til et ægyptologisk Docentur, fandtes ikke. En meget lykkelig foreløbig Løsning opnaaedes imidlertid ved, at Overbibliotekaren besluttede sig til at tage Afsked fra sit Embede for helt at hellige sine Kræfter til sin Viden-

skab og mod et højest beskedent Lektorhonorar at bestride Undervisningen i Ægyptologi ved Universitetet.

Dr. H. O. Lange har varetaget sin Universitetsundervisning med meget stor Iver og med iøjnefaldende gode Resultater. Ikke blot har hans Øvelser været besøgt af et betydeligt Antal Studerende, hvis Hovedinteresse laa paa andre Omraader, men som ansaa et Kendskab til ægyptisk Sprog og Kultur for en ønskelig eller nødvendig Udvidelse af deres Horisont; men han har tillige uddannet flere unge Specialister; to har taget Magisterkonferens i Faget, og tre forbereder Doktor-disputatser. Endvidere har Dr. H. O. Lange skabt et ægyptisk Laboratorium, der har nydt godt af testamentariske Gaver, og som ved de betydelige Samlinger af Fotografier og Papiraftryk, det ejer, ved de store der opstillede (af Dr. Lange tilvejebragte) leksikografiske Samlinger og ved sine videnskabelige Arbejdsmidler byder udmærkede Betingelser for ægyptologisk Undervisning og selvstændige ægyptologiske Studier (og som for øvrigt, hvis der oprettes et Docentur, kan vente en meget betydelig Forøgelse af sin Bestand ifølge Dr. H. O. Langes Testamente).

Københavns Universitet er for Tiden førende i hele Norden med Hensyn til Ægyptologien. Dr. Lange er beskikket som Eksaminator i Ægyptisk ved Upsala Universitet, og han har haft adskillige svenske og norske Elever. Det maa være en Æressag at opretholde denne Position og under tidssvarende Former at fortsætte, hvad der er grundlagt gennem over 50 Aar og bragt til Blomstring under Dr. Langes Lektorat. Men det er klart, at en saadan Fortsættelse ikke kan gennemføres ved Hjælp af et Lektorat; de ganske særlige Forhold, som har gjort denne Form mulig siden 1924, er knyttede til Dr. H. O. Langes Person og vil ophøre, saa snart han fratræder sin Stilling. Kun Oprettelsen af et Docentur vil sikre Fagets Fremtid.

I Henhold til det anførte andrager Fakultetet om, at Ministeriet vil gøre Skridt til at faa et ægyptologisk Docentur optaget paa Normeringsloven.

Dette Andragende indsendte Konsistorium under 6. Januar 1936 til Ministeriet med sin Tilslutning og udtalte, at da Dr. Langes Beskikkelse som Lektor imidlertid først udløb den 31. Marts 1937, vilde det ikke være nødvendigt at søge den nye Lærestol oprettet for paa Normeringsloven for 1937—38, men man havde ønsket allerede nu at forelægge Ministeriet Sagen.

Docenturet blev imidlertid ikke oprettet paa Normeringsloven for 1937—38, hvorimod der paa Finansloven for 1937—38, jfr. Rigsdagstidende for 1936—37, Tillæg B., Sp. 1327—30 under Universitetets Konto 4. A., Honorarer til Lektorer m. fl., blev bevilget 3600 Kr. til Forhøjelse af det til Honorering af Lektoren i Ægyptologi hidtil bevilgede Beløb af 1200 Kr. aarlig til 4800 Kr. aarlig af Hensyn til Nybesættelse af Lektoratet.

For at Dr. Lange kunde fuldføre sine Øvelser i Foraarssemestret 1937 meddelte Ministeriet ham efter det filosofiske Fakultets og Konsistoriums Indstilling under 3. April 1937 fornyet Beskikkelse som Lektor i Ægyptologi ved Universitetet for Tiden 1. April—30. Juni 1937.

Efter at Universitetets Rektor under 18. Marts 1937 havde udbedt sig Indstilling fra det filosofiske Fakultet angaaende Nybesættelse af Lektoratet fra den 1. Juli 1937 at regne, indstillede Fakultetet under 11. Maj 1937 i Tilslutning til en af Professor, Dr. phil. og theol. Johs. Pedersen, Lektor, Dr. phil. H. O. Lange og Professor, Dr. phil. O. E. Ravn afgiven Udtalelse af 24. April 1937 Dr. phil. C. E. Sander-Hansen til Beskikkelse som Lektor. Den paagældende Udtalelse var saalydende:

I Skrivelse til Fakultetet af 1. April d. A. har medundertegnede H. O. Lange givet en Karakteristik af de for Tiden arbejdende danske Ægyptologer, ialt fem. Det fremgaar af denne, at C. E. Sander-Hansen maa anses, dels for fuldt kvalificeret, dels for den blandt danske yngre Ægyptologer bedst kvalificerede til Stillingen. Denne Dom begrundes, dels ved det udmærkede filologiske Arbejde han har ydet ved sin nylig afsluttede Doktordisputats, dels ved det Arbejde han har udført i Berlin i Samarbejde med Professor Sethe, og efter dennes Død ved Arbejdet med hans efterladte Optegnelser. Denne Skrivelse er senere suppleret med en anden, af 15. April d. A., hvori der gøres nærmere Rede for Sander-Hansens Kvalifikationer. Der nævnes heri udover Disputatsen to grammatiske Afhandlinger, der har været offentliggjort i *Acta Orientalia*, ligesom det nævnes, at han har fuldendt endnu en grammatisk Afhandling (om Identitetssætningen) og forberedt en religionshistorisk Afhandling (om Gudehustruer). Alt i alt gaar Dommen om ham ud paa, at han arbejder med sikker Metode, at han er initiativrig og alsidig i Viden og Interesser inden for Ægyptologien.

Professor Grapow i Berlin, der efter Fakultetets Anmodning optraadte som Opponent ved Sander-Hansens Disputats, har i en Udtalelse af 19. April d. A. bekræftet den ovenfor anførte Bedømmelse af Sander-Hansens Kvalifikationer, idet han fremhæver hans kritiske Omhu og skolede Metode, ligesom han udtaler Forvisningen om hans Evner som Lærer.

Angaaende Sander-Hansens vita skal meddeles følgende paa Grundlag af hans egne Opgivelser: Constantin Emil Sander-Hansen blev født 1905, Student 1924, Magister 1931. Hans Disputats bærer Titlen: *Die religiösen Texte auf dem Sarg der Anchesneferibre*. Den forsvarede April 1937.

I Henhold til de ovenfor omtalte sagkyndige Udtalelser indstiller vi ham til den ledige Post som Lektor i Ægyptologi.

Fakultetets Indstilling blev med Konsistoriums Tilslutning under 18. Juni 1937 indsendt til Ministeriet med den Tilføjelse, at, da der vilde blive stillet fornyet Forslag til Normeringsloven for 1938—39 om Oprettelse af et Docentur i Ægyptologi, ønskede man, at Dr. Sander-Hansen foreløbig beskikkedes som Lektor kun for Tiden 1. Juli 1937—31. Marts 1938.

Under 28. Juni 1937 meddelte Ministeriet derefter Dr. phil. C. E. Sander-Hansen Beskikkelse som Lektor i Ægyptologi ved Københavns Universitet for Tiden 1. Juli 1937 til 31. Marts 1938.

m. Oprettelse af et Lektorat i Fransk ved Universitetet og Mag. art. Frk. Hedvig Olsens Beskikkelse som Lektor.

(J. Nr. 172/35).

Under 5. Marts 1935 indsendte Professorerne, Dr. phil. Viggo Brøndal og Dr. phil. Kr. Sandfeld følgende Andragende:

Undertegnede tillader sig herved at andrage det høje Ministerium om Bevilling til fastlønned Medhjælp ved Undervisningen i Fransk til Skoleembedseksamen. Det drejer sig om Undervisningen i Gammel- og Middelfransk. Som Forholdene har udviklet sig, har de Studerende Krav paa, at der til enhver Tid for de stadigt nye Hold gennem flere Semestre gives Vejledning ved Studiet af disse Discipliner, uafhængigt af de med visse regelmæssige Mellemrum tilbagevendende Forelæsninger og Øvelser. En saadan regelmæssig Begynderundervisning er vi imidlertid ude af Stand til at varetage, naar det ikke skal gaa ud over det meget andet, der paahviler os. Paa den anden Side kræver denne Undervisning en særlig kvalificeret Arbejdskraft, og vi tillader os derfor at andrage om, at der, i Lighed med hvad der formentlig vil blive Tilfældet for Faget Tysks Vedkommende, maa blive oprettet en Lektorpost i Fransk.

Andragendet blev med det filosofiske Fakultets og Konsistoriums Tilslutning under 15. Juni 1935 indsendt til Ministeriet til Optagelse paa Finansloven for 1936—37, idet Konsistorium indstillede, at Lektorhonoraret blev fastsat til 2400 Kr. aarlig. Bevillingen blev dog ikke gennemført paa nævnte Finanslov og under 18. Juni 1936 gentog Konsistorium Andragendet til Finansloven for 1937—38.

Herefter blev der paa Finansloven for 1937—38, jfr. Rigsdagstidende for 1936—37, Tillæg A., Sp. 1555—56 under Universitetets Konto 4. A. Honorarer til Lektorer m. fl. optaget en Bevilling paa 2400 Kr. som 1. Del af en 3-aarig Bevilling paa 2400 Kr. aarlig til Oprettelsen af et Lektorat i Fransk ved Universitetet.

Under 11. Maj 1937 indstillede det filosofiske Fakultet i Tilslutning til en Udtalelse fra Professorerne, Dr. phil. Kr. Sandfeld og Dr. phil. Viggo Brøndal, at Mag. art. Frk. Hedvig Olsen blev beskikket som Lektor i Fransk. Professorerne Sandfelds og Brøndals Udtalelse var saalydende:

Frk. Mag. art. H. Olsen er født i København den 15. Juli 1892, blev Student 1917 og tog Magisterkonferens i Fransk i Januar 1925 med et særlig smukt Resultat, idet navnlig hendes Besvarelse af den store Opgave laa betydeligt over det sædvanlige Niveau. De videnskabelige Anlæg, hun da lagde for Dagen, har hun ogsaa vist paa et andet Omraade i sin Afhandling om Pronominernes Syntax i Rumænsk. (Det kgl. danske Videnskabernes Selskabs historisk-filologiske Meddelelser). Hun har stadig siden fortsat sine Studier og navnlig erhvervet sig et grundigt Førstehaandskendskab til Old- og Middelfransk. Siden Foraaret 1929 har hun som Undervisningsassistent regelmæssigt undervist i disse Discipliner og lagt et meget stort Arbejde deri, ligesom hun ogsaa med stor Dygtighed har holdt Skriveøvelser med Studerende. For Fuldstændigheds Skyld skal tilføjes, at hun sammen med under tegnede Kr. Sandfeld har forfattet 1. Del af en større rumænsk Syntax.

Efter at Fakultetets Indstilling med Konsistoriums Tilslutning under 28. Maj 1937 var blevet indsendt til Ministeriet, beskikkede Ministeriet under 21. Juni 1937 Mag. art. Frk. Hedvig Olsen som Lektor i Fransk ved Københavns Universitet for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. April 1937 at regne.

n. Professor, Dr. phil. Ad. S. Jensens Afgang fra Universitetet og Amanuensis, Dr. phil. R. Spärcks Udnævnelse til Professor i Zoologi.

(J. Nr. 178/36).

Som meddelt i Universitetets Aarbog for 1935—36, Side 15, blev der under 29. April 1936 meddelt Professor i Zoologi, Dr. phil. Ad. S. Jensen Afsked efter Ansøgning paa Grund af Alder med Pension fra den 31. August 1936 at regne.

Forinden Embedet blev opslaaet ledigt, indsendte Bestyrerne for Zoologisk Museums II. og III. Afdeling, Dr. phil. P. L. Kramp og Dr. phil. Kai L. Henriksen, til Konsistorium et Forslag om Ændring af Museets Styrelsesform. Forslaget blev sendt til det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet, og dette udtalte under 22. Maj 1936, at det ansaa det for rigtigst, at Embedet som Professor zoologiae blev besat uafhængigt af denne Sag, og at det senere agtede nøje at overveje Sagen, idet man ansaa det for at være af stor Værdi, at den nye Professor

zoologiae deltog i Drøftelserne om denne Sag. Fakultetets Erklæring indsendtes til Ministeriet med Konsistoriums Tilslutning og samtidig indstillede Fakultetet og Konsistorium, at Embedet blev opslaaet ledigt. Efter at dette havde været opslaaet ledigt, blev under 14. Juli 1936 de indkomne 3 Ansøgninger af Ministeriet tilstillet Universitetet til Erklæring, nemlig fra Amanuensis, Dr. phil. Magnus Degerbøl, Mag. scient. Ingvald Kr. Lieberkind og Amanuensis, Dr. phil. H. R. G. Spärck.

Til at bedømme de indkomne Ansøgninger nedsatte det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet i Henhold til § 3 i kgl. Anordning af 15. Maj 1932 et Udvalg bestaaende af forhv. Professor, Dr. phil. Ad. S. Jensen og Professorerne, Dr. phil. Aug. Krogh, Dr. phil. C. M. Steenberg og Dr. phil. C. Wesenberg-Lund. Dette Udvalg afgav under 18. Januar 1937 følgende Indstilling:

Udvalget, der er nedsat af det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet til at bedømme de indkomne Ansøgninger om det ledige Professorat i Zoologi, kan som Resultat af dets Overvejelser afgive følgende Indstilling:

De 2 af Udvalgets Medlemmer, nemlig Professorerne Ad. S. Jensen og Aug. Krogh indstiller Dr. phil. R. Spärck til det ledige Professorat, medens de 2 andre Medlemmer, Professorerne C. Wesenberg-Lund og C. M. Steenberg foreslaar Konkurrence imellem alle 3 Ansøgere.

Med Hensyn til de enkelte Udvalgsmedlemmers Motivering henvises til medfølgende 3 Bilag.

Professorerne Ad. S. Jensens og Kroghs Indstilling var saalydende:

Magister *Lieberkinds* offentliggjorte videnskabelige Produktion omfatter 8 Arbejder om Echinodermer og drejer sig væsentligst om Artssystematik (indenfor Søstjærnernes Gruppe) og om Faunistik. Materialet synes ikke at have givet Anledning til at anlægge videre Synspunkter. I to Tilfælde har den omhyggelige Undersøgelse af de konserverede Dyr givet Anledning til Opdagelsen af Yngelpleje hos de paa-gældende Former, idet Yngelen er fundet i eller paa Moderdyrene. Et lille Arbejde fra 1931 giver en foreløbig og ret ufuldstændig Beskrivelse af Klæbeorganerne paa Hovedet af en Fiskeunge, Pterophyllum.

Medundertegnede Ad. S. Jensen har som Bedømmer gjort sig nøje bekendt med den af Lieberkind indleverede Disputats »Sammenlignende Studier over de larvale Klæbeorganers Morfologi og Histogenese hos Amfibierne« og anser denne for at være et særdeles lodigt Arbejde med Hensyn til de morfologiske og histologiske Undersøgelser. Under Hensyntagen til dette Arbejde anser jeg Magister Lieberkind som kvalificeret, navnlig ogsaa fordi det er mig, som Lieberkinds Chef siden 1924, bekendt, at han har udført et særdeles godt og af de Studerende paa-skønnet Arbejde ved Ledelsen af zoologiske Øvelser.

Medundertegnede A. Krogh lægger megen Vægt paa, at Magister Lieberkinds offentliggjorte Arbejder ikke kan kvalificere ham til Embedet, og det samme gælder hans offentlige Foredragsvirksomhed (navnlig gennem Radioen) og selv under Hensyn til de af Professor Ad. Jensen fremdragne Fortjenester, som jeg anerkender, der dels ikke foreligger offentlig dokumenterede, dels for Disputatsens Vedkommende for en væsentlig Del falder udenfor Professoratets Rammer, mener jeg ikke at kunne betegne ham som kvalificeret.

Af Dr. *Degerbøls* omfattende videnskabelige Produktion (28 Afhandlinger) angaar de fleste og vægtigste Arbejder fossile og subfossile Pattedyr fra Danmark og Grønland. De gør Indtryk af at være baseret paa meget omhyggelige Maalinger og øvrige Undersøgelser af Knoglematerialet, og det intime Samarbejde med de arkæologiske og geologiske Undersøgelser (herunder Pollenspektre) maa i høj Grad anerkendes. Der ses ogsaa at være udvist stor Skarpsindighed ved Bestemmelsen af ret ubetydelige Knoglerester som f. Eks. af Hvalknogler fra Vesterbygden. Biologiske Forhold er ofte paa oplysende Maade inddraget i Betragtningerne, og for det vestgrønlandske Materiales Vedkommende er der naaet Resultater, der er meget oplysende om den samtidige Befolknings Ernæringsforhold.

Dr. *Degerbøls* Disputats kaster gennem indgaaende Maalinger og Detailundersøgelser Lys over det hidtil uløste Problem, hvorledes og i hvilken Grad Danmarks Rovdyr i Fortiden afveg fra Nutidens og yder interessante Bidrag til Spørgsmaalet om Racedannelse.

Flere andre Arbejder behandler Museumsmateriale af nulevende Pattedyr, og det bør fremhæves, at Materialet i flere Tilfælde udnyttes til at drage biologiske Slutninger. Fremhæves kan ogsaa den betydningsfulde Afhandling om Pattedyrene fra 5. Thule-Ekspedition, hvori han benytter Lejligheden til at sammenligne det arktisk-amerikanske Materiale med tilsvarende fra Grønland. Et iøvrigt væsentlig statistisk Arbejde over Tandskiftet hos københavnske Skolebørn bringer værdifulde Sammenligninger med Neanderthalracen og de anthromorfe Aber. Dr. *Degerbøl* har personlig deltaget i en Ekspedition til Grønlands Østkyst og udgravet Husruiner samt studeret Fuglelivet. Udgravningsresultaterne synes at have betydelig arkæologisk Interesse.

En mindre Række Arbejder angaar biologiske Forhold, navnlig hos Muldvarp og Mus og indeholder smukke og værdifulde Iagttagelser over disse Dyr's Livshistorie.

I mere populært anlagte Skildringer af Danmarks Pattedyr og i Artikler i *Naturens Verden* og *Ymer* viser Dr. *Degerbøl*, at han raader over en klar og fængslende Fremstillingsform. Et betydeligt Antal egne Iagttagelser over Dyrenes Livsforhold er indflettede i disse Arbejder. Navnlig Artiklen i *Ymer* om Menneskets Oprindelse og Slægtskabsforhold kan fremhæves som nøgtern og klar, ligesom den indeholder personlige Bidrag af Værdi.

Medundertegnede A. Krogh mener at burde nævne, at Degerbøl hvor han omtaler fysiologiske Forhold, gør sig skyldig i adskillige Misforstaaelser (særlig i Afsnittet om Hvalerne).

Degerbøls Produktion viser, at han er udmærket paa sin Plads i Zoologisk Museum og er en god Leder af dettes Pattedyrafdeling. Han har betydelig Undervisningserfaring fra Gymnasier og fra Statens Lærerhøjskole. Han har i 1934—35 holdt Specialforelæsninger for de Studerende over Pattedyrtandsættet og vil utvivlsomt kunne bestride den zoologiske Undervisning i Systematik, Morfologi og Biologi paa tilfredsstillende Maade.

Medundertegnede Krogh ønsker dog at tilføje, at han forekommer mig alt for ensidigt indstillet, idet hans Arbejder kun drejer sig om højere Hvirveldyr (ganske overvejende Pattedyr). Mere almen-zoologiske Problemer som Økologi og eksperimentel Zoologi synes at være ham fremmede, og jeg vil anse det for yderst betænkeligt at overdrage ham det Hovedansvar for den videnskabelige Zoologis Udvikling i Danmark, som naturligt tilkommer Professor zoologiæ.

Dr. Spärcks Produktion er meget omfattende (ca. 60 Arbejder) og viser ham som en all-round Zoolog, der ikke betænker sig paa at tage meget forskelligartede Opgaver op, altid er parat til at benytte Lejligheden til en speciel Undersøgelse, naar en saadan tilbyder sig, og derved ofte forhindrer, at Materiale af Værdi gaar tabt for Videnskaben. Et betydeligt Antal af hans mindre Meddelelser, der i sig selv ikke er særlig betydningsfulde, skal ses under denne Synsvinkel, saaledes Afhandlingerne om Skovmaaren, Egernet, Knopsvanen og Ederfuglen i Danmark, om Flodperlemuslingen i Varde Aa, om Sepiaskallerne der driver i Land ved Færøerne og Island o. s. v. I adskillige af disse Afhandling er der zoogeografiske Iagttagelser og Synspunkter af Betydning.

Andre af hans mindre Arbejder er systematisk-anatomiske eller fysiologiske, som Undersøgelsen af den af ham opstillede nye Slægt af snyltende Muslinger, Cycladoconcha, Stofskiftemaalingerne paa Leptocephaler, som det lykkedes at fange i Middelhavet, og Paavisningen af Fototropisme hos Mytiluslarver; og nogle viser, at han forstaar at finde og benytte historiske og andre Kilder som i Afhandlingen om Mallens Forekomst i Sorøsoerne og i Afhandlingerne om Limfjordens og Ringkøbingfjords tidligere og nuværende Fauna, ligesom hans Fremstilling af Naturhistorisk Forenings Historie er af Betydning.

En større samlet Indsats har Dr. Spärck gjort paa følgende Omraader:

- 1) Chironomidernes Naturhistorie,
- 2) Havbundens Dyresamfund,
- 3) Marin Økologi i Almindelighed samt
- 4) Østersens Biologi.

De fire sammenhørende Arbejder over Chironomidernes Metamorfose indeholder, foruden en grundig Behandling af selve Emnet, mere principielle systematiske Synspunkter af Vigtighed.

Dr. Spärck har videreført og udbygget Dr. Petersens Opstilling af Dyresamfund begrundet paa kvantitative Principer. Hans første Bidrag i denne Retning (publiceret sammen med Lieberkind, hvis Andel dog er ganske underordnet) er en paakrævet og vel gennemført Kontrolundersøgelse ved Hjælp af 1800 Prøver tagne med Bundhenteren over et begrænset Omraade i Limfjorden. Denne Undersøgelse fastslaaer Metodens Brugbarhed og Begrænsning og viser, at et ganske ringe Antal Prøver er tilstrækkeligt til adskillige zoogeografiske Formaal.

Senere har Spärck benyttet enhver Lejlighed og i adskillige Tilfælde selv tilvejebragt saadan Lejlighed (Færøerne, Island, Østgrønland) til at anvende Bundhenteren til Studiet af Bundfaunaen udenfor danske Farvande og navnlig publiceret et af alle anerkendt Arbejde om de østgrønlandske Fjorde. I den meget vigtige Afhandling »On the importance of quantitative investigations of the bottom fauna in marine biology« (1935) har han fremført nye Synspunkter og et nyt Grundlag for Afgrænsningen af Dyresamfundene i og paa Havbunden efter de Faktorer — Bundart, Temperatur og navnlig Næringstilførsel — som her gør sig gældende. I de sidste Aar har Spärck i Erkendelse af, at man i høj Grad savnede Oplysninger om Havbundens Mikrofauna, foranlediget Konstruktionen af en ny Bundhenter og med den paabegyndt Undersøgelser, der allerede har givet Resultater af Betydning.

De overvejende eksperimentalzoologiske Afhandlinger »On the food problem in relation to marine zoogeography« (1926) og den dermed nøje forbundne »On the relation between metabolism and temperature in some marine Lamellibranches and its zoogeographical significance« (1936) er særdeles betydningsfulde, idet de bringer nye Synspunkter for Betydningen af Stofskiftet og dermed af Næringskravet for den geografiske Udbredelse af Arterne. Der ligger et meget omfattende og maalbevidst Eksperimentalarbejde strækkende sig over en Aarrække bag ved disse korte Publikationer.

At navnlig den sidste af disse Afhandlinger ogsaa bringer Resultater, der er værdifulde fra et zoofysiologisk Synspunkt, nævnes kun i Forbigaaende af medundertegnede A. Krogh.

I en lang Række sammenhørende Arbejder har Spärck endelig beskæftiget sig med Østersens og Østerslarvernes Biologi og herved givet værdifulde Bidrag til Kundskaben om Østersens Forplantningsforhold, Østersens og navnlig Østerslarvernes Ernæring og Vækst, Østersbestandens naturlige Dødelighed, Østersens Fjender i Naturen og deres Betydning og Bekæmpelse. Nogle af disse Arbejder, der angaar Forholdene i norske Østerspoller, er publiceret i Forening med Biokemikeren T. Gaarder, der har foretaget de kemiske Undersøgelser, men i alle Tilfælde er Initiativet Spärck's.

Dr. Spärck har i mere almenfattelige, men klare og paalidelige Fremstillinger behandlet Spørgsmaal som Havets Udforskning, Darwinisme og Lamarckisme, Racebegrebet o. s. v., og ogsaa paa fyldestgørende Maade behandlet Spørgsmaal fra Zoologiens Historie i Danmark. Han har taget Initiativet til de zoologiske Undersøgelser af Færøerne, Island og Østgrønland og redigerer de paagældende Samleværker, som han har givet vigtige Bidrag til.

Han har udarbejdet Planer for et nyt Zoologisk Museum til Brug for Universitetets videre Arbejde med denne Sag.

Undervisningsmæssigt har Dr. Spärck kvalificeret sig ved en Periodes Gymnasie- og Mellemskoleundervisning, men navnlig ved en betydelig Række i det hele vel besøgte Forelæsninger for de Studerende, omfattende saavel systematiske som zoogeografiske og mere almene Emner. Han har undervist ved de marinbiologiske Kursus og ledet Ekskursioner med de Studerende, og han har i sin Ansøgning gjort rede for et Program med Hensyn til Undervisningen, der fører den almen zoologiske og biologiske Linie videre.

Der bør lægges særlig Vægt paa, at han har vejledet en Række yngre Zoologer, af hvilke nogle har været Medarbejdere ved visse af hans Publikationer, med Hensyn til deres videnskabelige Arbejde, og at han paa fortræffelig Maade for Fakultetet har deltaget i Bedømmelse af Disputatser og i de tilsvarende offentlige Handlinger.

Det gøres gældende imod Dr. Spärck, at han har beskæftiget sig for lidt med Systematik og Morfologi. Der skal her overfor henvises til, at han har ladet en af sine Elever (Søgaard-Andersen) udføre et omfattende systematisk Arbejde over Østgrønlands Chironomider, der har foreligget for os i Korrektur, men det skal navnlig fremhæves, at der baade hos os, i vore Nabolande og i den øvrige Verden er foregaaet en Udvikling, hvorved Tyngdepunktet for den videnskabelige Zoologi er flyttet fra Museums materialet til de levende Dyr, og Metoder er taget i Anvendelse, der nærmer Zoologien til de eksperimentale og kvantitativt maalende Videnskaber. Dr. Spärck er efter vort Skøn en udmærket Repræsentant for denne nyere Zoologi, og da Dr. Spärck ogsaa har vist sig i Besiddelse af betydelige administrative Evner og en usædvanlig Arbejdskraft, som der vil blive fuld Anvendelse for i den meget krævende Stilling som Museumsleder og Professor, maa han anses for særlig kvalificeret, idet det dog vil være nødvendigt for, at han kan overkomme Embedsgerningen, at han opgiver et Antal af de Hverv, han nu bestrider, hvad han ogsaa i sin Ansøgning har erklæret sig beredt til.

Professor Steenbergs Indstilling var saalydende:

Dr. phil. *M. Degerbøl* har hele sit videnskabelige Arbejdsomraade inden for Hvirveldyrene og, paa en enkelt Undtagelse nær, endda inden for Fugle og Pattedyr. Særlig sidste Gruppe har han behandlet udførligt og her ydet noget ganske fortrinligt, idet den danske Pattedyrverden

gennem hans Arbejder er blevet alsidigt belyst som ingensinde før; dette er sket dels gennem udpræget videnskabelige Værker og dels igennem halvpopulære Arbejder, der dog dækker over mange Aars intenst Iagttagelsesarbejde af udpræget original Karakter.

De danske Pattedyr har Dr. Degerbøl belyst fra mange forskellige Sider: systematisk, biologisk, geografisk, topografisk, og navnlig er Danmarks forhistoriske Pattedyr indgaaende behandlet. Her skal endvidere henvises til et Par Problemer, der i Nutiden har den største Interesse, og som er udførligt behandlet i Dr. Degerbøls Arbejder, nemlig Spørgsmaalet om Husdyrenes Oprindelse og Racespørgsmaalet; det er specielt de danske Hundes Oprindelse og Slægtskabsforhold, der har faaet en grundig Bearbejdelse. Hovedværket, der omhandler Danmarks Pattedyr i Fortiden med særligt Henblik paa de subfossile Rovdyr, er et omtrent 300 Sider stort Arbejde med 13 smukt udførte Tavler og mange Tabeller med et overordentlig stort Antal Maalinger. Paa talrige Steder i større og i mindre Arbejder tages Racespørgsmaalet op til Behandling, og Dr. Degerbøl er for Pattedyrenes Vedkommende den første, der her hjemme i stor Udstrækning har taget denne Side af Undersøgelserne op. I »Danmarks Pattedyr«, hvoraf Dr. Degerbøl har skrevet en meget stor Del, faar vi for første Gang en samlet og til Dels original biologisk Behandling af store Grupper af Danmarks Pattedyr: Insektædere, Flagermus, Rovdyr, Sæler, Gnavere og Hvaler; som Grundlag for hans Fremstilling i Værket ligger en Del interessante mindre Afhandlinger, der vidner om stor Iagttagelses- og Fremstillings-evne: Undersøgelser over Muldvarp og Mus i Fangenskab illustrerer særlig godt dette. I samme Retning gaar de betydningsfulde Undersøgelser over Muldvarpens Vandringer i Danmark.

Et meget stort anlagt Arbejde omhandler Mennesket som biologisk Objekt, nemlig hans Undersøgelse: »Om Tandskiftets Forløb hos københavnske Kommuneskolebørn med Henblik paa Tandskiftet hos de øvrige Primater«. Dr. Degerbøl viser heri nye Sider af sin videnskabelige Indstilling: Evnen til at anvende de statistiske Metoder paa et særdeles stort Materiale og benytte Resultaterne med Skønsomhed og udpræget kritisk Sans.

Ikke mindst Betydning har Dr. Degerbøl som afdøde Dr. Wingses Arvtager, idet han er en ypperlig Kender af den uddøde nordiske Pattedyr- og Fugleverdens Knogler. Han er ved sine Undersøgelser kommet i Berøring med mange andre Discipliner og har forstaaet paa flere Maader at skabe et Bindeled mellem Zoologien paa den ene Side og Anthropologi, Archæologi, Kulturhistorie og Geologi paa den anden Side.

Mit samlede Indtryk af Dr. Degerbøls videnskabelige Indsats er da følgende:

Dr. Degerbøl har igennem sin videnskabelige Virksomhed vist, at han har Evne til at behandle en Dyregruppe ud fra mange forskellige Synspunkter, at han forbinder Evnen til, gennem en meget stor Mængde

nøjagtigt udførte Enkeltundersøgelser, at naa frem til vigtige Resultater og forstaar at gengive disse i saavel klar videnskabelig som i letfattelig populær Form. Desværre har vi ikke nogen Viden om Dr. Degerbøls Kundskaber og Evne til at arbejde indenfor de andre Dyregrupper, f. Eks. inden for de hvirvelløse Dyr; man maa dog efter hans Behandling af Pattedyrene formode, at han vil evne at gøre det paa samme grundige og udbytterige Maade som for Pattedyrenes Vedkommende, hvis han bliver stillet over for Arbejdet med andre Dyregrupper; men dette har han ikke dokumenteret.

Dr. Degerbøl har beskæftiget sig meget med Undervisning under forskellige Former og er en god Pædagog og endvidere en udmærket Foredragsholder; han har desuden i 2 Semestre virket som Privatdocent.

Som Museumsmand staar Dr. Degerbøl i første Række; det betydelige Arbejde, som han i en hel Del Aar har udført for Zoologisk Museum og andre Institutioner, viser til fulde hans store Indsigt, Dygtighed og Arbejdsevne paa dette Omraade.

Skal man dømme efter de gode Kvalifikationer, som Dr. Degerbøl besidder, og som jeg har omtalt i det foregaaende, nærer jeg da ikke Tvivl om, at Dr. Degerbøl vil kunne bestride Embedet som Professor i Zoologi og Museumsbestyrer ved Zoologisk Museums 1. Afdeling paa tilfredsstillende Maade.

Mag. I. *Lieberkinds* videnskabelige litterære Produktion er lille og speciel; flere Arbejder er skrevet sammen med andre Forfattere og unddrager sig derved til en vis Grad en Bedømmelse. Dog maa man erkende, at naar der fra Udlandets Side og fra den verdenskendte danske Echinoderm-Specialist, Dr. Th. Mortensens Side vises ham den Tillid at overtage Bearbejdelsen af visse Afsnit af Echinodermene i »Tierwelt der Nord- und Ostsee« (i Samarbejde med Dr. Th. Mortensen), saa er dette i sig selv en Anerkendelse af Mag. Lieberkinds Dygtighed paa Echinodermernes Omraade. I samme Retning taler ogsaa den Omstændighed, at det er betroet ham at bearbejde et ikke ringe udenlandsk Ekspeditionsmateriale: »Echinoderms of Juan Fernandez«, samt Asteriderne (Porcellanasteridae) i »Deutsche Tiefsee-Expedition« og i den danske Ingolf-Ekspedition. Desuden har Mag. Lieberkind bearbejdet Echinodermene i det store Værk »Tierwelt Deutschlands«.

Foruden disse Ekspeditionsbearbejdelser og Samleværker har Mag. Lieberkind skrevet et Par mindre, men meget interessante Arbejder over usædvanlige Yngleforhold hos Søstjernerne; disse Arbejder sammen med Undersøgelserne af de cribriforme Organer hos Søstjerner fra den tyske Dybhavsekspedition giver en udmærket Forestilling om Forfatterens Evne til omhyggeligt morfologisk-anatomisk og embryologisk Arbejde.

En mindre Afhandling over Hefteorganerne hos en Akvariefisk fører naturligt over til det store Arbejde, som Mag. Lieberkind har indsendt til det matem.-naturv. Fakultet til Bedømmelse med even-

tuel senere Forsvar for Doktorgraden for Øje, nemlig »Sammenlignende Studier over de larvale Klæbeorganers Morphologi og Histogenese hos Amphibierne«. Professor Ad. Jensen og jeg har haft dette til Bedømmelse; vi har i den Anledning blandt andet udtalt, at Arbejdet er præget af den modne Forskers velovervejede Tilrettelægning, at det er omhyggeligt udført og illustreret med pragtfulde Tegninger og Fotografier, og at det indeholder mange og betydningsfulde Resultater. Jeg vil anse denne udmærkede Afhandling, der nu er antaget til Forsvar, for at være et af de aller værdifuldeste blandt de af Ansøgerne indleverede Arbejder.

Mag. Lieberkind har i sin Ansøgning selv givet Udtryk for, at hans Produktion er lille og givet en Forklaring paa Aarsagen til denne forholdsvis ringe litterære Produktion. En honorarlønnet Stilling som Assistent ved zoologisk Studiesamling har ikke ydet ham saa meget, at han ved Siden af sit Pligtarbejde kunde hellige sig helt til videnskabeligt Arbejde; han er derved for en Del bleven tvunget ind i den store populariserende Virksomhed, som Offentligheden kun kan være ham taknemmelig for, da han har vist sig i Besiddelse af usædvanlig rige og særprægede Evner paa dette Omraade. Her tænker jeg ikke paa hans Radioforedrag og Børnebøger, men paa hans Redaktionsvirksomhed ved »Naturens Vidundere«, hans Virksomhed ved den danske Udgave af Brehms Dyreliv og navnlig paa »Farlige Gæster«, der er en ualmindelig velskreven og fornøjelig Bog, som har været til stor Nytte for de naturhistoriske Studerende og Folkeskolens Lærere. Disse og hans Bøger om Akvariet og Terrariet, om Vandkalven og Papegojer giver os et godt Indtryk af hans store Viden, der er parret med praktiske Anlæg.

Mag. Lieberkinds Virksomhed som Undervisningsassistent har skaffet ham stor Popularitet blandt hans Elever, som har nydt stor Gavn af hans alsidige Viden, der er parret med praktisk Sans og store pædagogiske Evner. Naar man derfor tager Hensyn til den indleverede Disputats, maa man — paa trods af den foreliggende noget begrænsede litterære Produktion — dog sige, at hans Kvalifikationer som Universitetslærer er gode, og med mit Kendskab til Magister Lieberkinds store Energi og utrolige Arbejdsevne, vil jeg anse det for givet, at han under gunstige økonomiske Forhold snart vil kunne forøge sin litterære Produktion i meget betydelig Grad, saaledes som man — efter hans Ansøgning at dømme — ogsaa kan se, at han allerede er i Færd med. Musealt Arbejde er Mag. Lieberkind velkendt med, da han i flere Aar har været ansat ved Zoologisk Museums Echinodermafdeling som honorarlønnet Assistent. Jeg vil derfor — paa Grund af de ovenfor anførte specielle Forhold — anse Mag. sc. I. Lieberkind for kvalificeret til at beklæde Stillingen som Professor zoologiae.

Dr. phil. *R. Spärcks* Produktion er meget betydelig, hvad Antal af videnskabelige Arbejder angaar (54 Numre), men mange af dem er

meget smaa og flere har Karakter af foreløbige Meddelelser; dertil kommer en Del Haandbøger af mere eller mindre populærvidenskabeligt Indhold, som han har skrevet alene eller sammen med andre. Af Haandbøger er der Grund til at nævne »Havets Udforskning i det 19. Aarhundrede«, og navnlig »Nordens Dyreverden«; sidstnævnte giver en udmærket Oversigt over Dyrene, ordnet efter Forekomststeder, og over Dyrenes Indvandringshistorie; sidstnævnte Arbejde er en meget benyttet Bog.

Størst Betydning har Dr. Spärck som marin Biolog; thi om den marine Dyreverden samler Hovedparten af hans Arbejder sig. Først og fremmest har Dr. Spärck Fortjeneste som Østersforsker, og han har paa dette Omraade foruden sin Disputats skrevet en Række større og mindre Arbejder. I disse har han vist sig som en praktisk Biolog med en veludviklet Iagttagelsesevne og som en god Eksperimentator, og hans Undersøgelser har derfor vakt Opmærksomhed baade her hjemme og ude. Med Hensyn til Billedmaterialet og særlig den morfologisk-histologiske Side af Undersøgelserne er Sagen en anden; her har han ikke de Evner, som f. Eks. den anden Ansøger, Mag. Lieberkind, besidder.

Det andet marinbiologiske Omraade, som Dr. Spärck har helliget sig, er den kvantitative Undersøgelse af Havbundens Dyreverden. Han har her bygget videre paa C. G. Johannes Petersens storstilede Arbejde og faaet smukke Resultater, og hans Fremstilling af egne Undersøgelser paa dette Omraade er særdeles klar og overskuelig, visende en kritisk Sans og al skyldig Hensyntagen til alle de forskellige Forhold, der kan indvirke paa de marine Samfund og deres Dyreverden; særlig maa nævnes hans »Contributions to the animal Ecology of the Franz Joseph Fjord and adjacent East Greenland Waters«.

Paa et tredie Omraade inden for marin Biologi har Dr. Spärck ogsaa arbejdet med Held, nemlig paa det biologisk-eksperimentelle. Her skal jeg særlig fremhæve hans Arbejde »On the Food Problem in Relation to Marine Zoogeography« og »On the relation between metabolism and temperature in some marine Lamellibranches and its zoogeographical significance« som noget udmærket.

For Landfaunaens Vedkommende har Dr. Spärck skrevet en Del gode zoogeografiske og faunistiske Arbejder, der har en vis Tilknytning til hans fortjenstfulde Arbejde for Bevarelsen af den danske Dyreverden.

Det er væsentligst inden for den almindelige Zoologi, at Dr. Spärck har gjort sin Indsats og ydet noget godt, og ofte noget udmærket. Inden for den specielle Zoologi har Dr. Spärck arbejdet med et Par Grupper, nemlig Mollusker og Tovingede.

Bortset fra Arbejderne om Østers, som er omtalt i det foregaaende, har Molluskarbejderne en mere tilfældig Karakter og er smaa Arbejder. Herfra gør dog i nogen Grad Arbejdet over den nye commensalistiske Musling *Cycladoconcha amboinensis* en Undtagelse, idet det er et noget

større Arbejde. I store Træk er der i dette gjort Rede for Muslingens ydre og indre Bygning, men der mangler en nøjere anatomisk-histologisk Gennemgang af Materialet.

Ogsaa de Tovingede, der var Ansøgerens oprindelige Speciale, har et Par Gange været Genstand for Undersøgelse. Den litterære Gennemgang af Chironomidelarverne og deres Metamorfose er god, medens den morfologiske Undersøgelse ikke udmærker sig paa nogen Maade, navnlig savner man et godt Billedmateriale.

Paa et specielt Omraade kan man fremhæve Dr. Spärck frem for de to Medansøgere. Han har et godt personallistorisk Kendskab og har skrevet flere Biografier over danske Zoologer, f. Eks. i »Danish Scientists through the centuries«.

Som Helhed kan man om Dr. Spärcks videnskabelige Produktion sige, at dens Tyngdepunkt baade i Omfang og Godhed ligger paa det marinbiologiske Omraade, og hvis der var Tale om, at Dr. Spärck var Ansøger til et marinbiologisk Professorat, vilde jeg uden Betænkning og med Glæde anbefale ham dertil. Det, som det skorter paa hos Dr. Spärck, er Kendskab til Systematik og navnlig til Morfologi, og i de af hans Arbejder, hvor Morfologien og Anatomien behandles, hører saadanne Afsnit altid til de mindst gode. For det zoologiske Studium bør Systematik og Morfologi danne den Basis, hvorpaa alle de senere tilkomne Discipliner bygger, og efter min Mening bør det være Professor zoologiae's første Pligt at docere disse, og det bør være et Krav, at han føler sig hjemme her. Derfra kan da de andre Discipliner, som Professoren i Zoologi ønsker at docere, naturligt tage deres Udspring.

Som Biolog har Dr. Spärck i visse Henseender vist nogen Ensidighed, idet han praktisk talt ikke har givet sig af med Land- eller Ferskvandsdyrenes Biologi, og endvidere har han — bortset fra de zootopografiske og de populærvidenskabelige Arbejder — slet ikke givet sig af med Hvirveldyr. Disse to Mangler er saa meget uheldigere som en meget vigtig Del af Professor zoologiae's Undervisningsarbejde, bl. a. til Skoleembedseksamen, falder inden for disse 2 Omraader, der er særlig betydningsfulde for Undervisningen i Skole og Seminarium.

Med Hensyn til den pædagogiske Side af Sagen har Dr. Spärck godt Kendskab til Undervisning i Gymnasiet og har desuden holdt Forelæsninger i flere Aar ved Universitetet som Privatdocent. Det snævrere Arbejde ved en Museumsafdeling kender Dr. Spärck til ligesom de 2 andre Ansøgere, idet han gennem flere Aar har været malakologisk Assistent ved Zoologisk Museum.

Paa et vist Omraade er Dr. Spärck sikkert sine Medansøgere overlegen. Genuem sit Arbejde i naturhistorisk Forening og i Naturfredningsraadet, men ogsaa paa anden Vis har han vist betydelige administrative og organisatoriske Evner, ligesom han har lagt for Dagen en udpræget Forhandlingsevne, der vil kunne komme ham meget til gode i en ledende Stilling. Ligeledes har han vist stor Interesse og Forstaaelse af Museumssagen, som han fra zoologisk Side har taget op paa ny og

dertil udført et stort Arbejde for at fremme Byggeplanerne og øge Interessen derfor.

Paa Trods af de ovenfor anførte Mangler hos Dr. Spärck som Emne til Professorposten kan jeg ikke tænke mig andet, end at han med sin hurtige Opfattelsesevne, sin store Energi og Arbejdsevne vil kunne raade Bod paa det manglende og udfylde Stillingen lige saavel som de 2 andre Ansøgere.

Det vil af det ovenfor anførte fremgaa, at ingen af Ansøgerne hæver sig over sine Medansøgere, og at jeg finder Arbejdsomraader hos dem alle, inden for hvilke de har ydet noget fortrinligt, men at der ogsaa er store og vigtige Felter, inden for hvilke de ikke har dokumenteret deres Viden og Indsigt. Det er derfor ikke muligt for mig blandt de 3 Ansøgere at udpege nogen særlig kvalificeret, som er sine Medansøgere *saa* overlegen, at jeg uden Betænkning vil foreslaa vedkommende til Professor zoologiae. Jeg kommer derfor til samme Slutning som Professor Wesenberg-Lund, nemlig at en Konkurrence vil være det rigtigste, idet man derved bl. a. kan faa Lejlighed til at faa at vide, hvorledes det forholder sig med Ansøgernes Viden og Indstilling inden for de Omraader, om hvilke deres Arbejder slet ikke eller kun i ringe Grad giver nogen Oplysning.

Professor Wesenberg-Lunds Indstilling var saalydende:

Dr. *Degerbøls* Produktion begynder med nogle fortræffelige biologiske Iagttagelser over vore Insektædere; men snart finder han det Felt, hvor han har udført sine betydeligste Arbejder.

I sine Arbejder over Danmarks Pattedyrfauna i Fortiden og over Dyreknogler indsamlede i Grønland synes han, saavidt jeg har evnet at bedømme dem, i ikke almindelig Grad at forene videnskabelig Grundighed med betydelig Kombinationsevne. Der er over den ikke ubetydelige Publikationsserie fra 1930—36 en tiltalende Homogenitet, en stigende Evne til at fordybe sig i det en Gang valgte Speciale, ligesom det i det hele forekommer mig, at Arbejderne stadig øges i videnskabelig Lødighed. Han synes for Øjeblikket at være i en meget stærk Produktionsperiode og maalbevidst sætte sine Kræfter ind paa at paavise det, der for ham i alt Fald i Øjeblikket synes at være Maalet for hans Undersøgelser: at paavise de Ændringer, vor Pattedyrfauna er undergaaet siden den ældste og ældre Stenalder. Disse Studier kræver et uhyre Antal af minutiøse Maalinger af jordfundne og recente Pattedyrformer. Det er de samme gode Egenskaber, der præger hans Arbejder over Dyrelevninger fra grønlandske Bopladser, særlig Arbejdet 1936.

Hele hans videnskabelige Produktion viser en ikke almindelig Evne til at udnytte et for Haanden værende Materiale til det yderste

samt gennemføre et vistnok meget trættende Detailstudium, men den viser ogsaa — og dette er for mig det vigtigste — en betydelig Kombinationsevne, der løfter hans Arbejder højt over almindeligt musealt Arbejde.

Hertil kommer, at han ganske ubestridelig har en ikke almindelig Evne til at lægge et stort, ikke altid let tilgængeligt Stof til Rette for et bredere Publikum. Af det store Værk: Danmarks Pattedyr 1935 har han skrevet langt over Halvdelen. Til Bedømmelsen af hans Produktion bør dette Værk ikke forbigaa; særlig i Afsnittene over Flagermus, Insektædere, Gnavere og Hvaler er der i udmærket populær Form nedlagt en meget betydelig Viden, ligesom de ogsaa rummer nye, selvstændige Iagttagelser.

Saavidt jeg kan skønne, leverer hans i det hele ubestridelig meget ensartede Produktion, ikke Beviser for en stor, Zoologiens forskellige Discipliner omfattende Aand, ikke heller for mere indgaaende Kundskaber ud over det af ham valgte Speciale. Han staar for mig som den grundige, meget omhyggelige Specialforsker, men til hans Viden udenfor hans Felt kan man af det for Haanden værende Materiale næppe danne sig en afgørende Dom. Men ud fra den Energi, den Grundighed, der præger hans Arbejder, hans betydelige Kombinationsevne og ikke mindst ud fra den ubestridelige Kendsgerning, at han er en Personlighed, der er i betydelig Udvikling, tør jeg godt udtale som min Formodning, at stilles han overfor større Opgaver, vil han vel vise sig dem voksen. Det bør vistnok ogsaa fremhæves, at hans videnskabelige Produktion af de tre Ansøgere er den største.

Paa Grund af hans Arbejders Ensartethed skønner jeg dog ikke rettere, end at hans Kvalifikationer inden den endelige Afgørelse bør prøves ved en Konkurrence.

Bortset fra Mag. *Lieberkinds* Disputats, som jeg skal omtale sidst, er den øvrige mig overgivne videnskabelige Produktion meget lille, ialt næppe 100 Sider. Med Undtagelse af en lille Afhandling om Hæfteapparaterne hos *Pterophyllum eimeki*, handler den udelukkende om *Echinodermer*. Der findes i denne Produktion to smukke Afhandlinger om Yngelpleje hos to *Asterider*, endvidere et Par større Afhandlinger om Grupper af *Søstjærner* fra *Ingolf* og *Valdivia*expeditionen. At hans Afhandlinger tidligt vakte Opmærksomhed viser, at han som ung fik Materiale fra *Valdivia*expeditionen og kom til at bearbejde *Pighudene* i *Tierwelt Deutschlands* og sammen med Dr. Mortensen *Echinodermerne* i *Tierwelt d. Nord- und Ostsee*. Dr. Mortensen har sagt mig, at hans Arbejder over *Ingolf*- og *Valdivia*expeditionen er meget omhyggelige Arbejder og indeholder værdifulde Oplysninger om de *cribri*forme Organer.

Det var meget vanskeligt ud fra denne Produktion at danne sig det rigtige Billede af Mag. *Lieberkind* som Forsker. Han hævder, at

da han i en Aarrække som Assistent paa Studiesalen kun har haft 200 Kr. maanedlig, har han været tvungen til at søge anden Beskæftigelse, og at dette i høj Grad har lammet hans videnskabelige Virksomhed. Tidlig førtes han ud i en meget stor, meget populær Produktion, særlig som Børnebogsforfatter, ligesom han blev en over hele Landet meget skattet Foredragsholder for Børn i Radioen. I det hele har hans Virksomhed som Foredragsholder rundt om i Landet været meget omfattende. Om end vanskelige økonomiske Kaar kan forklare denne store Foredragsvirksomhed, tør man dog sikkert med nogen Ret gøre gældende, at havde han anlagt sit Liv med et Professorat for Øje, kunde der, dog vistnok paa forskellig Vis, være indvundet mere Tid til videnskabelig Forskning. Jeg kan ikke komme bort fra, at denne over en lang Periode blev det sekundære, og at denne Forsknings Resultater alt for længe mere fremtræder som en Ny- og Næproduktion end som Udtryk for en stærk og videnskabelig Forskertrang.

Jeg maatte saa meget des mere beklage denne min Opfattelse, som jeg ikke har kunnet frigøre mig for et levende Indtryk af, at hans Produktion ikke paa nogen Maade var det fulde Udtryk for hans Viden, hans Grundighed som Forsker og hans betydelige Intuition. Alt dette træder nemlig meget tydelig frem paa andre Omraader af hans Virksomhed, særlig som Assistent ved og Lærer for de Studerende paa Studiesalen, en Virksomhed, hvorom man kun hører Lovord. Det er vistnok et Spørgsmaal, om han af de tre Ansøgere faktisk ikke er den, der raader over den største Sum af samlet zoologisk Viden. Hertil kommer, at han gennem sine talrige Foredrag har oparbejdet en ikke almindelig oratorisk Færdighed. I sin fortræffelige halvpopulære Bog: Farlige Gæster, der omhandler de hos Menneskene snyltende Former og deres Livsløb, har han paa et Omraade, der er ganske uafhængigt af hans øvrige Produktion, vist en meget betydelig parasitologisk Viden og en sjælden Evne til at gøre et vanskeligt Stof tilgængeligt for et større Publikum. Som Redaktør af Naturens Vidundere har han paa meget fortjenstfuld Vis tilført vor naturvidenskabelige Litteratur et navnlig meget værdifuldt Billedstof samt mange værdifulde, populære Afhandlinger. I denne Sammenhæng maa ogsaa nævnes hans Bearbejdelse af de lavere Dyr i Brehm (1929).

Overmaade flittig, meget energisk, med betydelige Fremstillings-evner, som Tegner ganske fortræffelig, skattet af de Studerende som Lærer og utvivlsomt med langt større Kundskaber og Forskertrang end hans Produktion viser, er jeg meget i Tvivl, om han, hvis han havde lagt sit Liv anderledes an, ikke vilde have dokumenteret sig som den betydeligste originale Begavelse, den Undervisningen var bedst tjent med og muligt ogsaa den, der videnskabeligt vilde drive det videst.

Ikke des mindre, i Kraft af hele denne ubestridelig meget lille Produktion, vilde man maaske alligevel med nogen Ret kunne hævde, at den ikke kunde berettigede Forfatteren til at komme i Betragtning

ved Besættelsen af Professoratet. Ved sin Disputats bliver Mag. Lieberkind øjensynlig hævet op i et helt andet Plan.

At jeg i den Opfattelse af ham, som jeg, uden at kende Disputatsen gjorde mig til Talsmand for under de første Forhandlinger, har haft Ret, viser med al ønskelig Tydelighed den Dom, hans to Dommere har fældet over den. Efter at der senere blev givet mig Lejlighed til ogsaa at drage Mag. Lieberkind's Disputats med ind i Bedømmelsen, har det været mig en stor Glæde at se, at denne Dom ganske dækker den Anskuelse, jeg selv er kommet til. Der er for mig ingen Tvivl om, at Arbejdet er mellem de allerbedste af alle de af de tre Ansøgere indleverede Arbejder. Det viser ham, som ogsaa hans Dommere siger, som den modne Forsker. Det, der saa vidt jeg kan se, i første Linie karakteriserer Arbejdet er paa den ene Side Grundigheden, der træder tydelig frem i den gennemførte Teknik, de udmærkede Tegninger og det store Litteraturstudium, paa den anden Side Alsidigheden og videnskabelig Forskertrang.

Som Opgavens Titel lyder beskæftiger Arbejdet sig jo ikke alene med de larvale Klæbeorganers Histogenese, men ogsaa med deres Morfologi. Med Rette fremhæver Afhandlingens Dommere de omfattende Undersøgelser over Gællernes Genese hos Padderne, og at Resultaterne herover stilles i Relation til alt, hvad vi ved om Klæbeorganerne hos Fiskene. Idet Forf. samtidig har søgt Spørgsmaalet belyst paa experimentel embryologisk Basis og gennem sine Studier skaber Betingelser for at kunne bestemme de undersøgte Arters Larver i alle Stadier med fuld Sikkerhed, har Forf. ud over de histologisk embryonale Fakta gennem sit Arbejde vist, at han kan behandle et Stof saavel fra et ontogenetisk phyllogenetisk og systematisk Synspunkt.

Intet af de mig overgivne Arbejder viser en saa stor Alsidighed; ej heller rammer nogen af de andre Ansøgere med samme maalbevidste Grundighed det centrale i saa mange af Zoologiens forskellige Discipliner som Mag. Lieberkind i dette sit Arbejde.

Det er hans meget store, i mine Øjne ud fra et videnskabeligt Synspunkt meget lidet heldige populære Virksomhed, hvortil han har givet en uforholdsmæssig stor Del af sit Liv, der bevirker, at jeg ikke mener at kunne indstille ham som Nr. 1, men mener, at en Konkurrence til Bedømmelse af hans Kvalifikationer alligevel er en Nødvendighed.

Dr. phil. Spärcks Produktion turde være den af de tre Ansøgers, der er vanskeligst at bedømme.

I Sammenligning med de andre Ansøgers imponerer den straks ved sit store Antal Numre, langt flere end de andre Ansøgers; men ser man nøjere til, vil man se, at Dr. Degerbøls samlede, videnskabelige Produktion, hvad Sideantal angaar, dog er større. Dette skyldes, at Dr. Spärcks Produktion ganske overvejende bestaar af meget smaa

Afhandlinger, omtrent Halvdelen er under 10 Sider, ca. 20 under 5. Dr. Degerbøl har sin Produktion samlet i større, til Dels store Afhandlinger. Splittelsen af Dr. Spärcks Produktion letter ikke Bedømmelsen, men Vanskelighederne for den korrekte Bedømmelse ligger alligevel paa helt andre Punkter. En betydelig Del af den samlede Produktion er udarbejdet sammen med andre; ej heller dette letter Bedømmelsen og er et andet af de Træk, der stærkt karakteriserer Dr. Spärcks Produktion.

Flere af Afhandlingerne er intet udover en iøvrigt fortræffelig Litteraturgennemgang, men den belærer os kun lidt om Forfatterens Kvalifikationer.

Den største Vanskelighed ved at fælde en uangribelig Dom over Publikationerne er formentlig dog den, at et meget stort Antal efter Forfatterens eget Udsagn fremtræder som foreløbige Meddelelser, eller som Publikationer, hvoraf det fremgaar, at enten har Undersøgelsesmaterialet eller Tiden, der stod til Raadighed, været utilstrækkelig. Ikke des mindre har Forf. jo altid ment, at Materialet kunde bære en Publikation; i ikke mindre end 8 af Afhandlingerne angives det, at de er opbygget paa »casual observations« eller er af »preliminary« Karakter; alle er smaa eller meget smaa Afhandlinger.

En Række Afhandlinger væsentlig beskæftigende sig med nordisk Zoogeografi, men som iøvrigt behandler de mest forskellige Emner: Svaner, Edderfugle, Skovmaarens Udbredelse, Egernets Udbredelse, Mallen i Sorosø, Perlemuslingen i Vestjylland, Narhvalens Stødtand, Korsnæbets Næb, og hvoraf intet Arbejde er over 10 Sider, og adskillige endnu mindre, viser Forfatterens Lydhørhed overfor aktuelt Stof og Evnen til at gribe, hvad Nuet byder. Selvom denne Produktionsserie byder paa adskilligt værdifuldt, særlig maaske Perlemuslingerne i Vestjylland, viser den det, der karakteriserer store Dele af hele Forfatterens Publikation: Splittelsen, Forjagetheden, manglende Koncentrationsevne og Mangel paa videnskabelig Trang til at trænge til Bunds i en Sag.

Udover en beundringsværdig Evne til hurtigt at sætte sig ind i et Stof, Evne til at beherske Litteraturen, viser disse talrige Smaaafhandlinger, saa vidt jeg kan se, kun lidet, der kvalificerer Forfatteren som Ansøger til Professoratet i Zoologi.

Bortset fra et Par Ungdomsarbejder over Chironomider, hvori han aldeles overvejende paa Basis af andres Indsamlinger beskriver et Antal Arter, kan jeg ikke se, at han har beskæftiget sig med systematiske Studier. Ikke heller viser Forfatteren i den ovennævnte lange Publikationsserie saa lidt som andetsteds nævneværdigt Kendskab til Organismernes Anatomi og Morfologi.

Ligesom Dr. Degerbøl og Mag. Lieberkind har Dr. Spärck en betydelig populær Produktion, men jeg kan ikke se rettere, end at ogsaa her er Dr. Spärck i Lødighed og i Originalitet Dr. Degerbøl og Mag. Lieberkind underlegen. Bedst er sikkert hans store fortjenstfulde

»Nordens Dyreverden, 1926—28«; hvad han har publiceret over Arvelighed er vistnok i høj Grad Hastværksarbejde.

Dr. Spärcks værdifuldeste Indsats ligger utvivlsomt paa Omraadet marin Økologi og Biologi; hans Studier over Havbundens Dyresamfund, over Stofskiftet og Temperaturforhold hos forskellige marine Muslinger, samt disse to Faktorerers zoogeografiske Betydning, hører utvivlsomt til de fortjenstfuldeste af Forfatterens Arbejder. Særlig maa maaske ogsaa fremhæves den meget smukke Undersøgelse: Contributions to the animal ecology of the Fr. Josephs Fjord 1933; de forskellige Dyresamfund, deres Udbredelse, Afhængighed af de hydrografiske Forhold, Samfundenes Fattigdom, betinget af den ringe Produktionsmængde, er alt meget smukt udredet.

I disse Arbejder træder Forfatterens bedste Egenskaber, hans skarpe Intelligens, hans Kendskab til de nordiske Haves Dyreliv, til de oceanografiske Faktorer, der betinger Dyresamfundenes Livsvilkaar og deres geografiske Udbredelse tydeligst for Dagen.

I nær Tilknytning til disse Studier staar Dr. Spärcks Undersøgelser over nordiske Mollusker, overvejende meget smaa Afhandlinger, af hvilke særlig Arbejdet over Blaamuslingens Yngleforhold maaske maa nævnes.

Indenfor dette Omraade er det jo ganske særlig Østersen, som Dr. Spärck gennem en Aarrække og gennem en lang Serie af Arbejder (13) har studeret. Gennem sin Disputats, det eneste større Arbejde, hans Produktion rummer, øges vort Kendskab til Limfjordsøstersens Biologi, særligt dens Forplantningsforhold, betydeligt; utvivlsomt indeholder den efterfølgende lange Serie til Studiet af Østersens Liv, Svingninger i Produktion, mange værdifulde Enkeltheder, men det vil paa den anden Side, saa vidt jeg kan se, næppe kunne nægtes, at netop denne Serie, hvis enkelte Afhandlinger saa ofte bærer Prædikatet »preliminary reports«, bærer Ufærdighedens Præg. Betydningsfuldest er sikkert de sammen med Prof. Gaarder udførte Undersøgelser over Østerspollerne ved Bergen og den smukke Undersøgelse over Filtrationsevnen hos Østersen 1933.

Om hele denne Serie vedrørende Østersen maa jeg dog hævde, at den, saa vidt jeg kan se, i Lødighed, i Evne og Trang til at trænge til Bunds i Stoffet, særlig i de anatomiske Forhold, staar langt tilbage for den omfattende, samtidige navnlig engelske og amerikanske Litteratur, ligesom man ikke kan undlade at undre sig over, hvor lidt man, saavidt jeg kan se, har taget og tager Hensyn til disse Undersøgelser.

Hans Interesse for og Evne til at udføre experimentel zoologiske Studier træder meget smukt frem i et af hans betydningsfuldeste Arbejder; om Forholdet mellem Stofskifte og Temperaturen hos marine Muslinger og dets geografiske Betydning, et Arbejde, der formentlig har blivende Værdi (1936).

Der kan næppe være Tvivl om, at det er indenfor den marine Økologi, at man snarest maa vente, at Dr. Spärcks Evner, hans Energi, hans Intuition og hans Kombinationsevne vil gøre sin betydeligste Indsats.

Hvis Sagen havde drejet sig om Oprettelsen af et marint biologisk Laboratorium med Hovedvægten lagt paa experimentel Zoologi, vilde jeg, uden nogen som helst Art af Betænkning paa Basis af Dr. Spärcks Publikationer paa det varmeste have indstillet ham til Direktørposten. Men Sagen drejer sig om noget ganske andet, Professoratet i Zoologi, og da stiller Sagen for mig sig anderledes.

Ud fra min Livserfaring maa jeg fastholde, at det centrale i Zoologien altid har været og altid maa forblive Udredelsen af Dyrenes Slægtskabsforhold, deres Anatomi og deres Morfologi; Kendskabet hertil er Basis for alle de Specialretninger: Arvelighedsstudier, experimentel Zoologi, Zoofysiologi, alm. Biologi, som i Tidens Løb har afspaltet sig fra Hovedstudiet. Ud fra denne min Opfattelse maa jeg efter meget nøje Overvejelse fastholde, at Dr. Spärck, at dømme efter hans Publikationer, er meget lidt kvalificeret til at overtage Professoratet i Zoologi. Der er i hans Publikationsserie yderst lidt, der viser systematisk, anatomisk, morfologisk Kendskab til en eneste Dyregruppe. I saa Henseende staar Mag. Lieberkind i sin Disputats saavel som Dr. Degerbøl langt over ham. At ansætte en Personlighed, der ikke paa en eneste Dyregruppe har vist indgaaende Kendskab til disse Zoologiens Grundpiller, er i mine Øjne uforsvarligt.

Intet Sted vises endvidere indgaaende Kendskab til Hvirveldyr, den Dyregruppe, som Prof. zoologiæ, ikke mindst som Forholdene i Øjeblikket er, i høj Grad nødvendigvis maa komme til at beskæftige sig med. Paa alle disse Omraader er Dr. Spärck efter mit Skøn baade Mag. Lieberkind og Dr. Degerbøl langt underlegen.

Man kan mulig gaa ud fra, at Dr. Spärck, om han ansættes, i Kraft af sin Evne til at sætte sig ind i et Stof, hurtigt kunde indhente det forsømte, men her bevirker netop bl. a. Dr. Spärcks Publikationsmasse, over hvilken man for store Deles Vedkommende efter mit Skøn maa sætte Mottoet: ikke meget, men mangt, at jeg ogsaa i saa Henseende har mine Tvivl.

Medens jeg saaledes, hvad de tre Ansøgers litterære Kvalifikationer angaar, maa sætte Dr. Degerbøl og Mag. Lieberkind foran Dr. Spärck, erkender jeg, at han paa andre Omraader har vist Evner, der i høj Grad kunde komme et Professorat til gode. Det gælder først og fremmest hans Initiativ, hans betydelige Administrationsevner, hans store Forhandlingsdygtighed og betydelige oratoriske Evner. Disse Egenskaber træder tydelig frem i hans Virksomhed som Redaktør af Videnskabelige Meddelelser, som Medlem af Naturfredningsraad, som Formand for Naturhistorisk Forening o. m. a. Han har, saavidt jeg har forstaaet, taget Initiativet til de store Undersøgelser over Island og Færøerne og staar som Redaktør af de herhenhørende Publikationer.

Han har i en Aarrække holdt Forelæsninger ved Universitetet, og han kan, naar Tiden har tilladt ham at forberede sig, være en fortrinlig Foredragsholder.

I Retning af Initiativ, Administrationsevne og Forhandlingsdygtighed er han sine Konkurrenter overlegen, omend Mag. Lieberkind paa adskillige af disse vistnok omtrent er ham jævnbyrdig; dog er Dr. Spärcks smidige Forhandlingsdygtighed sikkert større.

Ingen af de tre Ansøgers Kvalifikationer er af den Natur, at de uden al Tvivl kan indstilles til det ledige Professorat.

I videnskabelig Henseende staar efter mit Skøn Dr. Degerbøl og Mag. Lieberkind omtrent lige, medens Dr. Spärck paa andre Omraader, som ved Embedets Besættelse efter mit Skøn dog bør komme i anden Række, vistnok i hvert Fald er Dr. Degerbøl overlegen.

Ud fra denne min Opfattelse kan jeg ikke se, at der for mig er nogen anden Mulighed, end at henstille til Fakultetet, at Kandidaterne prøves ved en Konkurrence.

Naar jeg bestemt maa holde paa Konkurrence, er det ganske særlig af Hensyn til Dr. Spärck. Jeg tror ikke, jeg har Uret i min Dom over ham, og ud fra min Erfaring og Indstilling kan jeg ikke fælde anden, end den, jeg har. Om den er rigtig, kan kun en Konkurrence afgøre.

Den Konkurrence skulde iøvrigt vise Dr. Degerbøls Viden udenfor det dog meget specielle Omraade, hvorpaa han hidtil har arbejdet, godtgøre eller svække min Formodning om, at Mag. Lieberkind af de tre Kandidater er den, der saavel i Grundighed som i Alsidighed staar højest, men først og fremmest gøre klart for os alle de Kvalifikationer, Dr. Spärck maatte sidde inde med.

Tyngdepunktet i Dr. Spärcks Produktion: marin Biologi, i stigende Grad med Vægten lagt paa experimentelle Studier, ligger meget langt fra de Omraader, der altid har været og altid bør være det centrale i Zoologien: Systematik, Anatomi og Morfologi; yderst lidt i hans Produktion viser Fingerpeg i saa Henseende; for Undervisning for Lærerne er Kundskaber i Hvirveldyr, til Landfauna og Ferskvandsfauna langt betydningsfuldere end Kendskabet til Havfauna, og ogsaa paa disse Omraader tror jeg, at Dr. Spärcks Kundskaber i høj Grad skorter.

Saalænge vi intet marin biologisk Laboratorium har, intet Institut for experimentel Zoologi, saalænge Professoratet i Zoologi er knyttet sammen med zoologisk Museum, og der ikke for Øjeblikket synes nogen Mulighed for Ændring i saa Henseende, naar endvidere Professor i Zoologi erfaringsmæssigt set er født Formand i Museumsbestyrelsen,

bør man af Hensyn til Fremtidsprojekter ikke uden nærmere Prøvelse, hvor store Evner en Ansøger end maatte menes at have til at føre disse Projekter ud i Livet, og hvor betydningsfulde og momentant paakrævede de end maatte synes at være, ansætte en Personlighed, som kun i yderst ringe Grad har dokumenteret sin Viden paa de Omraader, der ved Besættelsen af Professoratet i Zoologi altid har været og altid bør være de afgørende.

Idet jeg mener, at jeg kun kan foreslaa Fakultetet en Konkurrence, lægger jeg ikke Skjul paa, at der meget ofte, medens jeg i disse Maaneder har arbejdet med denne Sag, er opstaaet den Opfattelse hos mig, at ingen af de tre Kandidater egentlig kan siges at være vel skikkede til at overtage et Professorat. Der er i mine Øjne hos hver enkelt Egenskaber, der diskvalificerer dem til Stillingen; hos den ene Ensidighed, hos den anden en uvidenskabelig Stræben efter Popularitet, hos den tredie Overfladiskhed i Behandling, og Mangel paa Kendskab til Zoologiens centrale Discipliner af et givet Stof. Det er Dr. Degerbøls Grundighed, Mag. Lieberkinds Disputats og Dr. Spärcks ubestridelige Initiativrigdom, der har faaet mig til at frafalde dette Standpunkt. Kun maa jeg med al den Styrke, jeg raader over og ene dikteret af Kærlighed til mit Fag hævde, at uden Konkurrence bør ingen af Kandidaterne ansættes.

Udvalgets Indstilling blev i Overensstemmelse med § 4, Stk. 2 i den fornævnte Anordning tilstillet Ansøgerne, af hvilke Dr. phil. M. Degerbøl og Dr. phil. R. Spärck indsendte Svarskrivelser. Indstillingen blev derefter behandlet paa Fakultetets Møde den 2. Februar 1937, i hvilket forhv. Professor Ad. S. Jensen deltog i Henhold til den oft-nævnte Anordnings § 3, sidste Punktum. Ved en Afstemning om Indstillingen stemte 13 for at følge Professorerne Steenbergs og Wesenbergs-Lunds Forslag om Afholdelse af Konkurrence; mod dette Forslag stemte 3. Herefter indstillede Fakultetet, at der i Henhold til kgl. Resolution blev nedsat en Konkurrencekomité, bestaaende af Fakultetets Dekanus, Professor, Dr. phil. Harald Bohr som Formand, Professorerne, Dr. phil. Aug. Krogh, Dr. phil. C. M. Steenberg, Dr. phil. C. Wesenberg-Lund og Professor i Zoologi ved Oslos Universitet, Dr. phil. Frk. Kirstine Bonnevie, alle valgte af Fakultetet, fremdeles forhv. Professor i Zoologi ved Københavns Universitet, Dr. phil. Ad. S. Jensen, Professor i Zoologi ved Lunds Universitet, Dr. phil. Bertil Hanström og Professor i sammenlignende Anatomi ved Upsalas Universitet, Dr. phil. N. G. E. von Hofsten, valgte af Undervisningsministeriet, at Konkurrencen for hver af Deltagerne kom til at omfatte 2 Forelæsninger, deraf een over selvvalgt Emne og een, hvis Emne og Forberedelsestid skulde fastsættes af Konkurrencekomiteen og være fælles for alle Deltagerne og endelig, at det nærmere vedrørende Konkurrencen derunder Tidspunktet for dens Afholdelse skulde overlades til Konkurrencekomiteen.

Efter at Fakultetets Indstilling var blevet indsendt til Ministeriet med Konsistoriums Tilslutning, blev der ved kgl. Resolution af 10. Marts 1937 nedsat en Konkurrencekomité som foreslaaet af Fakultetet, og under 18. s. M. bifaldt Ministeriet, at Konkurrencen fandt Sted mellem de tre Ansøgere og efter de af Fakultetet foreslaaede Bestemmelser.

Konkurrencen fandt Sted den 21. og 28. Maj 1937 og holdtes, efter at Lodtrækning havde bestemt Deltagernes Rækkefølge, saaledes:

Forelæsninger over selvvalgt Emne: Den 21. Maj 1937, Kl. 9—10: Dr. phil. R. Spärck: Om de særlige Brakvandsformers Betydning for Artsdannelseproblemet; Kl. 11—12: Dr. phil. I. Lieberkind*): Variationer i Dyreriget og deres videnskabelige og praktiske Betydning; Kl. 15—16: Dr. phil. M. Degerbøl: Nogle Træk fra Grænseområdet mellem Krybdyr og Pattedyr med særligt Henblik paa Pattedyrenes Afstamning.

Forelæsningen over bundet Emne blev afholdt med 4 Døgn Forberedelsestid, og Emnet af Konkurrencekomiteen fastsat til: »Statistiske Organer, deres Bygning og Funktion belyst ved Eksempler fra de vigtigste Grupper af hvirvelløse Dyr«; Forelæsningerne afholdtes den 28. Maj 1937 saaledes: Kl. 9—10: Dr. phil. R. Spärck, Kl. 11—12: Dr. phil. I. Lieberkind og Kl. 15—16: Dr. phil. M. Degerbøl.

Den 28. Maj 1937 afgav Konkurrencekomiteen følgende Indstilling til Ministeriet:

Efter at Komiteen i Henhold til § 8 i kgl. Anordning af 15. Maj 1932 om Regler for Ansættelse af Professorer ved Københavns Universitet har drøftet og gennemgaaet Ansøgernes vita ante acta, videnskabelige Produktion og Udfaldet af de afholdte offentlige Prøver, har Komiteen delt sig i et Flertal og et Mindretal. Flertallet (undertegnede Bohr, Hanström, von Hofsten, Ad. S. Jensen og Krogh) indstiller Dr. phil. R. Spärck, Mindretallet (undertegnede Bonnevie, Steenberg og Wesenberg-Lund) indstiller Dr. phil. M. Degerbøl til det ledige Embede.

Herefter blev ved kgl. Resolution af 8. Juni 1937 Amanuensis, Dr. phil. R. Spärck udnævnt til Professor i Zoologi ved Københavns Universitet fra den 1. Juli 1937 at regne.

Ved Undervisningsministeriets Skrivelser af 18. Marts 1937 og 19. Juli 1937 blev der dels af Universitetets Konto 10. e. Til Afholdelse af Konkurrencer m. v., dels af Universitetets Konto 7. Vederlag een Gang for alle stillet et Beløb af ialt 3000 Kr. 56 Øre til Raadighed til Dækning af de med Konkurrencens Afholdelse forbundne Udgifter.

Af Hensyn til Vakancen i Professoratet i Zoologi i Tiden 1. September 1936—1. Juli 1937 bifaldt Ministeriet under 16. September 1936 efter Indstilling af det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet og Konsistorium, at det blev overdraget Professor, Dr. phil. C. M.

*) Magister Lieberkind havde disputeret for Doktorgraden den 18. Marts 1937.

Steenberg at varetage Forretningerne som Bestyrer af Universitetets zoologiske Studiesamling og Laboratorium, saaledes at han i dette Tidsrum oppebar det i Henhold til Tjenestemandslovens § 590 Professor zoologiae tilkommende Bestillingstillæg paa 800 Kr. aarlig, samt at det blev overdraget Inspektør ved Zoologisk Museum, Mag. scient R. Hørring at varetage Forretningerne som Bestyrer af Museets 1. Afd. Samtidig anmodede Konsistorium Museumsbestyrer ved Museets II. Afdeling, Dr. phil. P. L. Kramp om at varetage Forretningerne som Formand for Museets Museumsraad fra den 1. September 1936 og indtil videre. Endvidere bifaldt Ministeriet under 3. Oktober 1936 ligeledes efter Indstilling af det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet og Konsistorium, at det blev overdraget forhv. Professor i Zoologi, Dr. phil. Ad. S. Jensen at varetage Undervisningen i Zoologi i Efteraarsemestret 1936 og at deltage i det forefaldende Eksamensarbejde mod et Vederlag paa 1000 Kr. at afholde af Universitetets Konto 6, Vikarudgifter, og under 21. April og 7. Juli 1937, at det blev overdraget Museumsbestyrer ved Zoologisk Museum, Dr. phil. K. L. Henriksen henholdsvis at varetage Undervisningen i Zoologi i Foraarssemestret 1937 mod et Vederlag paa 1000 Kr. at afholde af Universitetets Konto 6, Vikarudgifter, og at medvirke ved Skoleembeds-eksamen Sommeren 1937 og ved Magisterkonferencer mod et Vederlag af 650 Kr. at afholde af Universitetets Konto 7, Vederlag een Gang for alle.
